241

REGLEMENT

OP DE

EXERCITIEN

DER

INFANTERIE

LEMBAGA BUDAJAAN
INDONESIA
VI-32 1-2
EX. 3.

& Co.

145 Hal

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

REGLEMENT

OP DE

EXERCITIËN

DER

INFANTERIE

GRONDSLAG VAN HET ONDERRICHT
EN
RECRUTENSCHOOL.

UITGEGEVEN
OP LAST VAN HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

BATAVIA,
ALBRECHT & Co.
1886.

BAT. GENOOTSCHAP VAN

BETEEKENIS

DER

VOORKOMENDE VERKORTINGEN.

C.-C^{t}. Compagniescommandant.
S.-C^{t}. Sectiecommandant.
G.-C^{t}. Groepscommandant.
G.-C^{n}. Groepscommandanten.
R.-G. Rechterguide.
L.-G. Linkerguide.
G. v. h. O. Grondslag van het onderricht.
W^{o}.-C^{o}. Waarschuwingscommando.
U.-C^{o}. Uitvoeringscommando.
Com^{do}. Commando.
Uitv. Uitvoering.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

GRONDSLAG VAN HET ONDERRICHT.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD.

	Bladz.
Algemeene bepalingen	1.
Het commando.	7.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 29-06-2010
Nomor Induk : 519/PN-MUSEUM/10
BIB - ID : 7965060
ITEM - ID : 0000 3705 917
Asal : Museum Pusat

GRONDSLAG VAN HET ONDERRICHT.

Algemeene bepalingen.

§ 1. De bataljons- of detachementscommandanten zijn aan den gewestelijken militairen commandant verantwoordelijk voor het onderricht en de geoefendheid in dit reglement der onder hunne bevelen staande officieren, onderofficieren, korporaals en manschappen.

De compagniescommandanten zijn op gelijke wijze aan den bataljons- of detachementscommandant verantwoordelijk voor het onderricht en de geoefendheid hunner compagnie.

§ 2. De beoefening van dit reglement geschiedt geheel naar de regels van het oefeningsstelsel, zooals dit in het *Voorschrift tot het houden van oefeningen bij de infanterie* bepaald is.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 3. Bij de oefeningen moet steeds op het tactisch verband worden gelet; daarom zal in den regel ieder officier zijn onderhebbend gedeelte met het daarbij behoorende kader onderwijzen of aanvoeren.

§ 4. De hoofdofficieren en kapiteins moeten al hetgeen dit reglement voorschrijft, kunnen commandeeren en uitleggen; voor de luitenants bepaalt zich dit tot de *recruten-*, de *compagnies-* en de *bataljonsschool.*

Alle officieren moeten voorts grondig bekend zijn met de *Voorschriften voor het gevecht van en tot het houden van oefeningen bij de infanterie;* bovendien eene volledige kennis bezitten van het geweer, zoomede van de aanwending en de uitwerking van het vuur, en een helder begrip hebben omtrent het gebruik en de uitwerking van veld- en berggeschut, den invloed van het terrein en de vluchtige versterkingskunst, ten einde de in dit reglement voorgeschreven vormen en bewegingen op de voordeeligste wijze in verschillende terreinen te kunnen toepassen.

§ 5. Voor de Europeesche onderofficieren strekt zich de kennis van het exercitiereglement uit tot den geheelen inhoud der

recrutenschool, zoomede tot de verplichtingen als sectiecommandant en als guide; zij moeten de recrutenschool practisch kunnen onderwijzen.

Voor de Europeesche zoowel als voor de niet-Europeesche korporaals bepaalt zich een en ander tot de *eerste*, de *tweede* afdeeling en het 3de artikel van de *vierde* afdeeling der recrutenschool; zij moeten voorts bekend zijn met hunne verplichtingen als groepscommandant en als guide, en aan een groep onderwijs kunnen geven. De niet-Europeesche onderofficieren behooren bovendien met de *derde* afdeeling der recrutenschool bekend te zijn en ook deze practisch te kunnen onderwijzen.

Al het kader moet de *eerste* en de *tweede* afdeeling der recrutenschool woordelijk kunnen opzeggen.

§ 6. De luitenant-adjudant is met het toezicht op de oefeningen der tamboers en hoornblazers belast; bij detachementen, waarbij geen luitenant-adjudant is ingedeeld, wordt dit toezicht door den detachementscommandant geregeld.

§ 7. Het onderwijs aan de niet-Europeesche militairen wordt in het Maleisch gegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Het niet-Europeesche kader moet echter de commando's en de namen der vizieren in het Nederlandsch kunnen uitspreken.

§ 8. Bij elk onderwijs en alle oefeningen zijn de houding en het voorbeeld van den onderwijzer van veel belang. Hij moet begane fouten met geduld verbeteren, en bij terechtwijzingen en opmerkingen een gepasten militairen toon aanslaan, zonder in ruwe of beleedigende uitdrukkingen te vervallen.

§ 9. Bij het practisch onderricht moeten de noodige uitleggingen en terechtwijzingen kort en duidelijk worden gegeven; lange redeneeringen zijn daarbij niet op hare plaats.

Aanmerkingen worden gericht tegen de betrokken personen; het verbeteren in algemeene bewoordingen moet zooveel mogelijk worden vermeden.

Het vergrooten en heftig afkeuren van tekortkomingen, het steeds ontevredenheid toonen over hetgeen verricht is, verminderen den lust in en de opgewektheid bij de oefeningen, zijn de tekortkomingen het gevolg van traagheid of onachtzaamheid, dan moet hiertegen met gepaste strengheid worden opgetreden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 10. Het lang onbeweeglijk staan is afmattend en schadelijk, het bemoeielijkt bovendien de handhaving van tucht en orde; zoodra en zoolang daarom de onbeweeglijke stand niet noodig is, moet op de plaats worden gerust.

§ 11. Het aanhoudend roeren van de trom en blazen op den hoorn, waar dit niet zooals bij den aanval wordt gevorderd, moet achterwege worden gelaten.

Is het bij exercitiën noodig, dat de tijdmaat van den pas wordt aangegeven, dan worden niet meer dan eenige maten geslagen of geblazen.

§ 12. Behoudens tot onderricht aan recruten, wordt de versnelde pas alleen gebezigd in de gevallen, in het reglement vermeld.

§ 13. Ten einde in den troep de onontbeerlijke gewoonte van orde en tucht te onderhouden, moeten alle oefeningen, waarbij de gesloten orde tijdelijk verlaten is, zooals: gymnastische oefeningen, oefeningen in het gebruik van het geweer als stootwapen, voorbereidende schietoefeningen, tirailleeren, gevechts- en velddienstoefeningen, worden besloten met eenige bewegingen in gesloten

PERPUSTAKAAN NASIONAL

orde, die, als altijd, scherp moeten worden uitgevoerd.

§ 14. Voor een aan te wijzen directie bij marschen behoort te worden gebruik gemaakt van duidelijk zichtbare en eenigszins ver verwijderde voorwerpen. Wanneer dit niet uitvoerbaar is, kan de onderwijzer de directie aangeven door den guide rechtuit te doen marcheeren en in de gesloten orde bovendien, door zich op eenigen afstand vóór den guide te plaatsen en dezen op zijn persoon te doen aanmarcheeren.

§ 15. Bij het vuren is de richting altijd op den *voet* (den voor den schutter zichtbaren onderrand) van het doel.

§ 16. De benamingen: *rechter* en *linker*, *voorste* en *achterste*, *tweede* en *derde* aan gedeelten van een troep te geven, wisselen om met de gelederen.

§ 17. Met uitzondering van de gevallen, waarin bij andere voorschriften het afnemen van de bajonet is voorgeschreven, zal deze altijd op het geweer geplaatst zijn.

§ 18. Het is verboden aan het reglement iets te veranderen of aan den zin daarvan

iets toe te voegen; waar vrijheid is gelaten, mag die niet worden beperkt.

Het commando.

§ 19. De toon van het commando moet levendig en de verheffing der stem geëvenredigd zijn aan de sterkte van den troep en de uitgestrektheid, die deze beslaat.

§ 20. Er zijn twee soorten van commando's: de commando's van *waarschuwing* en die van *uitvoering*.

De commando's van waarschuwing, in het reglement door *cursieve* (*loopende*) letters onderscheiden, moeten duidelijk met luider stem uitgesproken en hun laatste lettergreep eenigszins aangehouden worden; in de verspreide orde en in de *tweede* afdeeling der bataljonsschool geschiedt de uitvoering op deze commando's.

De commando's van uitvoering, in het reglement door HOOFDLETTERS onderscheiden, moeten op vasten en korten toon worden uitgesproken.

De commando's door streepjes gescheiden, moeten in de uitspraak op gelijke wijze worden afgebroken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Tusschen het waarschuwings- en het uitvoeringscommando mogen geen opmerkingen gemaakt of verklaringen gegeven worden.

§ 21. De scherpe en juiste uitvoering van bewegingen in gesloten orde hangt voor een goed deel af van de wijze waarop, en de plaats vanwaar het commando wordt gegeven; zooveel mogelijk behoort dit daarom te worden gedaan: stilstaande, met het gezicht gekeerd naar en zichtbaar voor den troep.

§ 22. Waarschuwingen of aanwijzingen moeten steeds kort en duidelijk gedaan worden en zooveel mogelijk in bewoordingen, overeenkomende met het reglement.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

IV-B.2.

RECRUTENSCHOOL.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD.

Bladz.

Inleiding . . . . . 1.
Verdeeling der recrutenschool. . . . . 6.

EERSTE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

Bladz.

Positie van den recruut zonder geweer 9.
Beweging van het hoofd . . . . . 9.
Op de plaats rusten. . . . . 10.
Positie hernemen . . . . . 10.
De knielende en liggende houding . . . 10.
Wendingen rechts- en linksom . . . . . 11.
Wending rechtsomkeert . . . . . 12.
Het inrukken. . . . . 12.

TWEEDE ARTIKEL.

De passen en marschen . . . . . 12.
Pas voorwaarts. . . . . 12.
Halt . . . . . 13.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
Kawan Indonesia

II.

Bladz.

Het markeeren van den pas . . . . . 14.
Het veranderen " " " . . . . . 14.
Versnelde pas . . . . . 15.
Looppas . . . . . 16.
Pas achterwaarts . . . . . 17.
Marsch in front . . . . . 18.
Rechtsomkeert maken in den marsch . . 20.
" *aanmarcheeren* . . . . . 21.
" *halt houden* . . . . . 21.
Schuinsche marsch . . . . . 21.
Marsch uit de flank . . . . . 23.
Rechts- en linksom in den marsch . . . 24.

DERDE ARTIKEL.

De richtingen . . . . . 25.
Richting man voor man . . . . . 26.
" *voor het geheele gelid* . . . . 27.

VIERDE ARTIKEL.

Veranderingen van directie en opmarschen . . . . . 28.
Zwenkingen op de plaats . . . . . 28.
Zwenkingen in den marsch . . . . . 30.
Rechts (links) opmarcheeren . . . . . 31.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

Bladz.

Uit de flank opmarcheeren . . . . . 32.

TWEEDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

De handgrepen. . . . . 33.
Positie met het geweer bij den voet . . 35.
De knielende (liggende) houding met het geweer. . . . . . 36.
Het geweer schouderen . . . . . 37.
" " *afzetten* . . . . . 37.
" " *overnemen* . . . . . 38.
" " *afzetten* . . . . . 39.
" " *schouderen* . . . . . 40.
" " *omlaag brengen* . . . . . 41.
" " *vellen* . . . . . 42.
" " *overnemen* . . . . . 42.
" " *presenteeren* . . . . . 43.
" " *schouderen* . . . . . 43.
De geweren aan rotten zetten . . . . . 44.
Rusten . . . . . 45.
Positie met getrokken kapmes . . . . . 47.
Het kapmes in arm nemen . . . . . 47.
" " *in hand* " . . . . . 48.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bladz.

Het kapmes presenteeren . . . . . 49.

TWEEDE ARTIKEL.

De lading . . . . . 49.
Lading man voor man. . . . . . 50.
Roffel . . . . . 52.
Het ontladen. . . . . . 53.
Lading voor het geheele gelid . . . . . 54.

DERDE ARTIKEL.

Vaardig maken . . . . . 56.
Aanleggen . . . . . 56.
Vuren . . . . . 57.
Ophouden met vuren . . . . . 58.
Vuren, indien de recruten in kniedende houding zijn. . . . . . 59.

VIERDE ARTIKEL.

Herhaling van de 1ste Afdeeling met het geweer . . . . . 61.

DERDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

De richtingen, het openen en sluiten der

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bladz.
gelederen en de knielende (liggende) houding . . . . . 64.
Evenwijdige richtingen . . . . . 64.
Schuinsche en rechthoekige richtingen . 64.
Het openen der gelederen . . . . . 65.
" sluiten " " . . . . . 66.
De knielende (liggende) houding . . . . 66.

TWEEDE ARTIKEL.

De vuren . . . . . 67.
Salvovuur . . . . . 67.
Snelvuur . . . . . 68.

DERDE ARTIKEL.

De marschen . . . . . 69.
Marsch uit de flank met verdubbelde rotten 70.
a. *van de plaats* . . . . . 70.
b. *in den marsch* . . . . . 73.
Herstellen der gelederen . . . . . 73.
Met rotten van directie veranderen . . 75.
Van den flankmarsch op twee gelederen tot dien op één gelid overgaan . . . 76.
Herstellen der gelederen . . . . . 77.
De bajonetaanval . . . . . 78.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
Republik Indonesia

Bladz.

VIERDE ARTIKEL.

Het gebruik van het geweer als stootwapen . . . . . 79.
Gevechtsstelling . . . . . 80.
Appèl maken. . . . . . 81.
Wendingen rechts- en linksom . . . . 82.
Passen vóór-, achter- en zijwaarts. . . 82.
Sprongen vóór- en achterwaarts . . . 83.
Stooten . . . . . 83.
Parades. . . . . . 85.
Gevechtsbewegingen. . . . . . 87.

VIERDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

Algemeene bepalingen omtrent het tirailleeren en het werktuigelijk tirailleeren . . . . . 90.
Algemeene bepalingen . . . . . 90.
Het werktuigelijk tirailleeren . . . . . 94.
a. *Opleiding van één groep.* . . . . . 94.
Het verspreiden . . . . . 94.
Tusschenruimten vermeerderen en verminderen . . . . . 97.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bladz.

Marschen en veranderingen van directie . . . . . 98.
Het herstellen der gesloten orde. . 100.
b. *Opleiding eener sectie* . . . . . 100.
Het oplossen in gesloten groepen. . 101.
Het verspreiden der gesloten groepen. 104.
Tusschenruimte vermeerderen en verminderen. . . . . . 104.
Marschen en veranderingen van directie . . . . . 106.
Het versterken der tirailleurlinie . 107.
Het herstellen der gesloten orde. . 107.

TWEEDE ARTIKEL.

Het tirailleeren in het terrein . . . . . 108.
Verspreiden . . . . . 114.
Marschen. . . . . . 114.
Vuren. . . . . . 116.
Versterken der tirailleurlinie . . . . . 124.
Stormaanval . . . . . 124.
Handelingen tegen onverhoedsche aanvallen . . . . . 126.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bladz.

DERDE ARTIKEL.

Gymnastische oefeningen . . . . . 128.
Oefening van spieren en gewrichten. . 131.
Loopen . . . . . 134.
Sprongen . . . . . 135.
Oefeningen met het geweer . . . . . 137.

VIERDE ARTIKEL.

Voornaamste plichten en gedragregels van den soldaat, den groepscommandant en den sectiecommandant in het gevecht . . . . . 140.
Van den soldaat . . . . . 140.
" " *groepscommandant* . . . . . 145.
" " *sectiecommandant* . . . . . 149.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

RECRUTENSCHOOL.

INLEIDING.

§ 1. Het onderwijs in deze school heeft ten doel de recruten in het *exercitie-reglement* af te richten en hen zoover op te leiden, dat zij de oefeningen in de compagniesschool kunnen volgen; het wordt, behoudens de in het reglement vermelde uitzondering, gegeven door de onderofficieren en korporaals.

Om te kunnen afexerceeren, behoort de recruut alles te kunnen uitvoeren wat in de 1ste, 2de en 3de afdeeling en in de *drie* eerste artikels der 4de afdeeling voor den soldaat voorgeschreven is, en met zijn voornaamste plichten en gedragregels in het gevecht in algemeenen zin bekend te zijn.

§ 2. Bij de opleiding van den recruut moeten practisch en theoretisch onderwijs hand aan hand gaan; het laatste heeft ten doel hem met zijne plichten bekend te maken en hem verstandelijk te ontwikkelen,

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

het eerste ontwikkelt hem lichamelijk en maakt hem practisch voor zijn werkkring geschikt.

§ 3. Gedurende de eerste maand mag het practisch onderricht niet meer dan *twee* uren per dag in beslag nemen; later kan dit tot $3^1/_2$ uur worden opgevoerd.

De ransel wordt bij de oefeningen niet gedragen, voordat de recruten tot de 3de afdeeling overgaan.

§ 4. Voor het verantwoordelijk toezicht bij de oefeningen moet in den regel niet meer personeel worden gebezigd, dan hetgeen overeenkomstig de formatie bij de sterkte der afdeelingen ongeveer behoort; als regel worden de verschillende klassen door hetzelfde personeel geheel afgericht.

§ 5. Hoewel bij het onderricht, vooral in den beginne, dezelfde beweging meermalen zal moeten worden herhaald, moet dit toch niet te dikwijls achtereen geschieden. Ten einde de belangstelling levendig te houden, moet naar afwisseling worden gestreefd; het beste wordt dit doel bereikt door, naarmate het onderwijs vordert, het vroeger geleerde te herhalen. Recruten, die voort-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

durend achterlijk blijven en door hunne onbevattelijkheid den geregelden voortgang van het onderwijs belemmeren, worden in eene afzonderlijke klasse vereenigd en onderwezen.

§ 6. Het onderwijs in deze school wordt, behoudens de in het reglement vermelde uitzonderingen, op het exercitie-terrein gegeven.

§ 7. De gang van het onderwijs is overeenkomstig de volgorde der afdeelingen en artikels, met deze uitzondering evenwel, dat van de 1ste afdeeling het 1ste en 2de artikel afwisselend worden onderwezen en van de 4de afdeeling het 3de artikel niet afzonderlijk, doch gedurende den geheelen loop van het onderricht en als afwisseling daarvan, wordt beoefend.

§ 8. De onderwijzer moet hetgeen hij onderwijst met weinige en duidelijke woorden uitleggen, en voordoen hetgeen hij commandeert. Hij gewent den recruut, naar zijn voorbeeld, de verschillende bewegingen uit te voeren en uit zichzelven de behoorlijke houding aan te nemen en plaatst hem daarin niet, dan wanneer gebrek aan begrip dit noodzakelijk maakt. De onderwijzer stelt

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

zich daar, waar hij de klasse, groep of sectie het best kan overzien; bij stilstaande lessen in den regel *zes* à *acht* passen vóór en met het gezicht naar de recruten.

Bij het onderwijs aan recruten verrichten de guides de handgrepen, de lading en de vuren niet mede; zij zetten of houden het geweer bij den voet.

§ 9. Zoodra de compagniescommandant oordeelt, dat eene afdeeling recruten voldoende onderwezen is, doet de bataljonscommandant hen in zijne tegenwoordigheid exerceeren, ten einde te beslissen, of zij als afgericht kunnen worden aangemerkt. Behalve aan de in deze school vermelde oefeningen mogen recruten, zoolang zij niet afgeëxerceerd zijn, aan geen andere practische oefeningen deelnemen, dan die uitdrukkelijk voor hen zijn voorgeschreven.

§ 10. Voor afgerichte manschappen moeten de exercitiën in deze school als herhalingsoefeningen worden beschouwd; van eene geleidelijke opklimming, het uitvoeren met bewegingen als anderszins kan daarbij geen sprake zijn. Ook voor hen zijn daarbij evenwel nauwkeurigheid en scherpe uit-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voering, evenals bij alle oefeningen in gesloten orde, van het hoogste gewicht.

§ 11. Tot raadpleging voor het kader zijn ook de in het *Voorschrift voor het gevecht van de infanterie* voorkomende plichten en gedragregels van de G.-C^{n}. en S.-C^{n}. in het gevecht, in deze school (4te artikel 4de afdeeling) in beknopten vorm saamgevat.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VERDEELING

DER

RECRUTENSCHOOL.

§ 12. De *recrutenschool* is verdeeld in vier afdeelingen, elke afdeeling in vier artikels.

Eerste Afdeeling.

1e Artikel. Positie van den recruut zonder geweer; beweging van het hoofd rechts en links; de knielende en liggende houding; wendingen rechtsom, linksom en rechtsomkeert; het inrukken.

2e — De passen en marschen.

3e — De richtingen.

4e — De veranderingen van directie op de plaats en in den marsch, en de opmarschen.

Tweede Afdeeling.

1e Artikel. De handgrepen.

2e — De lading.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

3e — Het vaardig maken, aanleggen en vuren.

4e — Herhaling van de eerste afdeeling met het geweer.

DERDE AFDEELING.

1e ARTIKEL. De richtingen; het openen en sluiten der gelederen; de knielende en liggende houding.

2e — De vuren.

3e — De marschen

4e — Het gebruik van het geweer als stootwapen

VIERDE AFDEELING.

1e ARTIKEL. Algemeene bepalingen omtrent het tirailleeren en het werktuigelijk tirailleeren.

2e — Het tirailleeren in het terrein.

3e — Gymnastische oefeningen.

4e — Voornaamste plichten en gedragregels van den soldaat, den groepscommandant en den sectiecommandant in het gevecht.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
Arsip Nasional Indonesia

EERSTE AFDEELING.

§ 13. *Zes* tot *tien* recruten worden met tusschenruimten van ongeveer een handbreedte (10 cM.) van den rechter- naar den linkervleugel volgens de grootte naast elkander in één gelid geplaatst.

Later bij de richtingen en marschen moeten de recruten die tusschenruimten zelven leeren beoordeelen, door van tijd tot tijd den elleboog een weinig van het lijf te brengen en dien van hun nevenman aan de zijde der richting even aan te raken.

De onderwijzer doet hen van den rechter- naar den linkervleugel nummeren.

Eerste Artikel.

DE POSITIE VAN DEN RECRUUT ZONDER GEWEER; BEWEGING VAN HET HOOFD RECHTS EN LINKS; DE KNIELENDE EN LIGGENDE HOU-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DING; WENDINGEN RECHTSOM, LINKSOM EN RECHTSOMKEERT; HET INRUKKEN.

Positie van den recruut.

§ 14. De hielen op dezelfde lijn en zoo dicht bij elkander als de gestalte van den man gedoogt; de voeten iets minder geopend dan winkelhaaks en beide evenveel naar buiten gedraaid; de knieën gestrekt zonder stijfheid; het bovenlijf recht op en neer, de borst vooruit; de schouders evenveel doorzakkende en teruggetrokken zonder de lendenen te buigen; de armen natuurlijk hangende, de hand ter zijde en tegen het been; het hoofd recht zonder gedwongenheid; de kin ingetrokken zonder den hals te bedekken; de oogen recht naar voren gericht.

Beweging van het hoofd rechts en links.

§ 15. *Com^do's*:

1. *Hoofd* = RECHTS (LINKS).
2. STAAT.

Uitv.:

1. Het hoofd zonder rukken en zonder de schouders te verdraaien, rechts (links) wenden en de oogen vestigen op de lijn der oogen van de recruten in het gelid.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

2. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen.

Om deze beweging te doen uitvoeren moeten de recruten gericht zijn en begeeft de onderwijzer zich vóór het doen van het eerste commando naar den vleugel, waarheen de beweging zal geschieden.

Op de plaats rusten.

§ 16. *Com^do^*:

Op de plaats = RUST.

Uitv.:

Den rechtervoet vóórbrengen, waarna de recruten niet meer aan den onbeweeglijken stand zijn gehouden; de linkerhiel blijft echter op zijne plaats.

In deze houding treden de recruten aan.

Positie hernemen.

§ 17. *Com^do^*:

Geeft = ACHT.

Uitv.:

Den rechtervoet bijtrekken en de positie hernemen.

De knielende en liggende houding.

§ 18. *Com^do^*:

KNIELEN (LIGGEN.)

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Uitv.:

Op den linkerhiel zooveel draaien, dat de voet nagenoeg in de richting komt, waarin de rechter- stond; tegelijk den rechtervoet links achterwaarts afzetten, in dier voege, dat de rechterknie op den grond geplaatst, achterwaarts en ongeveer drie handbreedten rechts van den linkerhiel komt; het lichaam daarbij op den rechterhiel ongedwongen doen rusten; het bovenlijf zooveel mogelijk rechtop, den linkervoorarm rustende op de linkerdij (op de aaneengesloten knieën neerkomen en zich daarna voorover nederleggen; de punten der voeten blijven op dezelfde plaats).

Op het com^{do}: *Slag op* (*de*) = TROM, staan de recruten op en nemen de positie weder aan.

Wendingen rechts- en linksom.

§ 19. *Com^{do}*

Rechts- (*links-*) = OM.

Uitv.:

Den rechtervoet en de punt van den linker- een weinig oplichten; op den linkerhiel draaien, de wending (een kwart cirkel)

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

2. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen.

Om deze beweging te doen uitvoeren moeten de recruten gericht zijn en begeeft de onderwijzer zich vóór het doen van het eerste commando naar den vleugel, waarheen de beweging zal geschieden.

Op de plaats rusten.

§ 16. *Com^do^*:

Op de plaats = RUST.

Uitv.:

Den rechtervoet vóórbrengen, waarna de recruten niet meer aan den onbeweeglijken stand zijn gehouden; de linkerhiel blijft echter op zijne plaats.

In deze houding treden de recruten aan.

Positie hernemen.

§ 17. *Com^do^*:

Geeft = ACHT.

Uitv.:

Den rechtervoet bijtrekken en de positie hernemen.

De knielende en liggende houding.

§ 18. *Com^do^*:

KNIELEN (LIGGEN.)

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Uitv.:

Op den linkerhiel zooveel draaien, dat de voet nagenoeg in de richting komt, waarin de rechter- stond; tegelijk den rechtervoet links achterwaarts afzetten, in dier voege, dat de rechterknie op den grond geplaatst, achterwaarts en ongeveer drie handbreedten rechts van den linkerhiel komt; het lichaam daarbij op den rechterhiel ongedwongen doen rusten; het bovenlijf zooveel mogelijk rechtop, den linkervoorarm rustende op de linkerdij (op de aaneengesloten knieën neerkomen en zich daarna voorover nederleggen; de punten der voeten blijven op dezelfde plaats).

Op het com^{do}: *Slag op* (*de*) = TROM, staan de recruten op en nemen de positie weder aan.

Wendingen rechts- en linksom.

§ 19. *Com^{do}*

Rechts- (*links-*) = OM.

Uitv.:

Den rechtervoet en de punt van den linker- een weinig oplichten; op den linkerhiel draaien, de wending (een kwart cirkel)

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

rechts- (links-) om maken en den rechterhiel naast den linker- plaatsen.

Wending rechtsomkeert.

§ 20. *Com^do's:*

1. *Peloton* = RECHTSOM.
2. KEERT.

Uitv.:

1. Halfrechtsom maken en den rechtervoet met de holte ongeveer een handbreedte achter den linker- plaatsen.
2. De punten der voeten een weinig oplichten; de knieën gestrekt houdende, op beide hielen draaien, achterwaarts front maken en den rechterhiel naast den linker- plaatsen.

Het inrukken.

§ 21. *Com^do:*

Ingerukt = MARSCH.

Uitv.:

Na den militairen groet te hebben gebracht, rukken de recruten in.

Tweede Artikel.

DE PASSEN EN MARSCHEN.

Pas voorwaarts.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 22. De gewone pas heeft een lengte van 65 cM. en een snelheid van 115 in de minuut.

§ 23. De onderwijzer plaatst zich ongeveer *acht* passen vóór en met het gezicht naar de recruten.

Com^do:

Voorwaarts = MARSCH.

Uitv.:

Met gestrekte knie den linkervoet 65 cM. vooruitbrengen met de punt naar beneden en op dien afstand plat en forsch nederzetten, het gewicht van het lichaam op dezen voet doen overgaan; daarna den rechtervoet dicht langs den grond vooruitbrengen, dien op gelijke wijze en op denzelfden afstand vóór den linker- plaatsen, en alzoo blijven voortgaan.

Halt.

§ 24. *Com^do*:

Peloton=HALT.

Uitv.:

Den voet, die achter is, naast den anderen bijtrekken.

§ 25. In den beginne wordt bij het onderwijs de tijdmaat van den pas langzamer

genomen en geleidelijk tot de voorgeschreven snelheid opgevoerd; door dikwijls te tellen wordt dit en de noodige regelmatigheid verkregen.

Het markeeren van den pas.

§ 26. *Com^do:*

Markeert den pas = MARSCH.

Uitv.:

Den pas aanduiden door de beenen in de vastgestelde tijdmaat te bewegen, doch de hielen beurtelings naast elkander neder te zetten.

§ 27. De pas van de bepaalde lengte wordt hernomen op het com^do:

Voorwaarts = MARSCH.

Het veranderen van den pas.

§ 28. *Com^do:*

Verandert den pas = MARSCH.

Uitv.:

Den voet, die achter is, in versnelde tijdmaat met de holte tegen den anderen bijtrekken, en met den laatsten weder aanmarcheeren.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Versnelde pas.

§ 29. Deze pas heeft dezelfde lengte als de gewone pas en een snelheid van 130 in de minuut

Com^do :

Versnelde pas = MARSCH.

Uitv. :

Naar dezelfde beginselen als de gewone pas; de recruten moeten het bovenlijf eenigszins vooruitbrengen.

§ 30. De onderwijzer moet bij het onderricht ook dezen pas niet dadelijk in de daarvoor bepaalde tijdmaat doen uitvoeren, maar de recruten, door eene trapsgewijze versnelling der tijdmaat van den gewonen pas, tot de goede uitvoering van den versnelden pas voorbereiden. Hij zal in den beginne met dezen pas slechts korte afstanden doen doorloopen, maar deze, naarmate de manschappen er meer aan gewoon worden, tot ongeveer 150 á 200 passen vergrooten.

§ 31. Marcheeren de recruten met den gewonen pas, en wil de onderwijzer den

versnelden pas doen aannemen, dan commandeert hij:

Versnelde pas = MARSCH.

§ 32. Om den gewonen pas te doen hernemen, wordt gecommandeerd:

Gewone pas = MARSCH.

Looppas.

§ 33. De looppas heeft een lengte van 75 cM. en een snelheid van 165 in de minuut.

Com^do:

Looppas = MARSCH.

Uitv.:

Naar dezelfde beginselen als de versnelde pas met dit onderscheid, dat de teenen en voetballen het eerst den grond raken, de knieën niet gestrekt blijven en het bovenlijf meer vooruit gebracht wordt; de armen winkelhaaks aan het lijf gesloten, de vuisten naar binnen met de duimen naar boven; de mond gesloten.

§ 34. Ook bij dezen pas zal de vastgestelde tijdmaat slechts langzamerhand worden gevorderd. In den beginne moet hij niet langer dan één minuut worden volge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

houden, later bij meer geoefendheid niet langer dan drie minuten.

§ 35. De overgang van den gewonen pas tot den looppas en omgekeerd heeft plaats op de commando's in de §§ 33 en 32 aangegeven.

Pas achterwaarts.

§ 36. Deze pas heeft een lengte van 32 cM. en dezelfde snelheid als de gewone pas.

*Com^do^*:

Achterwaarts = MARSCH.

Uitv.:

Den linkervoet terugbrengen en op een afstand van 32 cM. nederzetten; voorts den rechtervoet op gelijke wijze en op denzelfden afstand achter den linker- plaatsen en alzoo met gestrekte knieën blijven voortgaan.

Halt.

§ 37. *Com^do^*:

Peloton = HALT.

Uitv.:

Den voet, die vóór is, naast den anderen bijtrekken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 38. Bij de onderscheidene marschen wordt een gegradueerde of geoefend soldaat (guide) op den rechter- (linker-) vleugel geplaatst, om het gelid te geleiden; waar deze ontbreekt, geldt hetgeen omtrent hem is bepaald voor den betrokken vleugelman.

Marsch in front.

§ 39. *Com^do's.*:

1. *Voorwaarts* = MARSCH.
2. *Guide* RECHTS (LINKS).

Uitv.:

1. Voorwaarts marcheeren.

De guide zorgt in de door den onderwijzer aangegeven directie te marcheeren, het hoofd rechtuit en de schouders goed vierkant te houden en zijn marsch te verzekeren door tusschenpunten op den grond in het oog te nemen.

2. De richting aannemen en onderhouden naar de zijde van den guide.

§ 40. De recruten moeten bij den marsch de navolgende regels in acht nemen:

de bepaalde tusschenruimte van hun nevenman naar de zijde van den guide onderhouden;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voor de drukking, die van de zijde van den guide komt, wijken en aan het gedrang van de tegenovergestelde zijde weerstand bieden;

zich langzamerhand aansluiten, wanneer zij van hun nevenman naar de zijde van den guide te veel zijn afgeweken;

het hoofd altijd *rechtuit* en de oogen op eenigen afstand van zich op den grond gevestigd houden, en wanneer zij te veel vóór of achter zijn, zulks niet in eens herstellen, maar langzamerhand, door den pas op bijna onmerkbare wijze te verkorten of te verlengen.

De nevenman van den guide mag dezen niet voorbij komen, en moet dan ook de lijn zijner schouders een weinig achter en in evenwijdige richting houden met die van den guide.

§ 41. De onderwijzer moet voor de nakoming dezer regels waken en de recruten doen begrijpen, dat de richting en het verband, bij den marsch in front, hoofdzakelijk bewaard blijven door de regelmatigheid van den pas en het vierkant houden der schouders.

Hij zal, nadat het gelid op zijn commando halt gehouden heeft, den recruten de begane

PERPUSTAKAAN NASIONAL

fouten doen opmerken, om hen zoodoende te gewennen behoorlijk gericht en in onderling verband te marcheeren.

Rechtsomkeert maken in den marsch.

§ 42. *Com^do's*:

I. *Rechtsomkeert* = MARSCH.

II. *Guide* LINKS (RECHTS).

Het com^do.: MARSCH, moet worden uitgesproken een oogenblik vóór dat de linkervoet wordt neergezet.

Uitv.:

I. In *vijf* bewegingen.

1. Den linkervoet neerzetten.

2. Den rechtervoet winkelhaaks met de holte tegen den hiel van den linker- plaatsen.

3. Den linkervoet oplichten en naast den rechter- nederzetten.

4. Den rechtervoet in de nieuwe directie, met den hiel tegen de holte van den linkerplaatsen.

5. Den linkervoet op den afstand van 65 cM. in de nieuwe directie vooruitbrengen en daarin voortmarcheeren.

II. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Stilstaande, rechtsomkeert aanmarcheeren.

§ 43. *Com^do's:*

1. *Rechtsomkeert* = MARSCH.

2. *Guide* LINKS (RECHTS).

Uitv.:

1. Als de *vier* laatste bewegingen bij I van het rechtsomkeert maken in den marsch.

2. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

Het marcheerend gelid rechtsomkeert doen halt houden.

§ 44. *Com^do:*

Rechtsomkeert = HALT.

Het com^do: HALT, moet worden uitgesproken een oogenblik vóór dat de linkervoet wordt neergezet.

Uitv: In *vier* bewegingen.

1, 2 en 3 als bij I van het rechtsomkeert maken in den marsch.

4. Op den linkerhiel in front draaien den rechtervoet een weinig oplichtende, en de positie aannemen.

Schuinsche marsch.

§. 45 *Com^do:*

Schuins rechts (links) = MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Het com^do: MARSCH, wordt uitgesproken een oogenblik vóór het neerzetten van den linkervoet bij den marsch schuins rechts en van den rechtervoet bij den marsch schuins links.

Uitv.:

In den marsch een halve wending rechts- (links-) om maken, zoodat ieder recruut na de wending den rechter- (linker-) schouder achter den linker- (rechter-) schouder van zijn rechter- (linker-) nevenman heeft geplaatst; voorts, zonder slingeren, recht voor zich uit in de schuinsche directie doormarcheeren, de schouders goed vierkant houden en zorgen zich niet te veel van den rechter- (linker-) nevenman te verwijderen, noch dezen te veel te dekken.

Marsch in front hernemen.

§ 46. *Com^do's*:

1. *Voorwaarts* = MARSCH.
2. *Guide* RECHTS (LINKS).

Het com^do: MARSCH wordt uitgesproken bij den marsch schuins rechts, op het oogenblik dat de rechter-, en bij den marsch schuins links, op het oogenblik dat de linkervoet op het punt is te worden neergezet.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Uitv.:

1. De recruten maken een halve wending naar voren en herstellen zich weder arm aan arm.

2 De richting aannemen naar de benoemde zijde.

§ 47. Het gelid in den schuinschen marsch zijnde, zal op het com^do^: *Peloton* = HALT, halt houden en zich daarna zonder verder commando in front herstellen.

Marsch uit de flank

§ 48. *Com^do's^*:

1. *Rechts-* (*links-*) = OM.

2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitv.:

1. Rechts- (links-) om maken.

2. Voorwaarts marcheeren; de recruten volgen het voetspoor van hun voorganger, zorgen elkander zooveel mogelijk te dekken, den afstand niet te verliezen, noch te veel op te sluiten.

§ 49. De onderwijzer bevindt zich ongeveer *acht* passen op de flank der recruten en waakt voor de nakoming der voorgeschreven regels. Hij plaatst zich nu en dan een

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

vijftiental passen achter het marcheerend gelid, om zich te overtuigen, dat de recruten elkander juist dekken.

Halt houden en in front herstellen.

§ 50. *Com^do's*:

1. *Peloton* = HALT.
2. *Rechts* (*links*) = FRONT.

Uitv.:

1. Halt houden.
2. Naar de genoemde zijde front maken, door een wending rechts- (links-) om.

Rechts- en linksom in den marsch.

§ 51. *Com^do*:

Rechts (*links*) *uit de flank* = MARSCH.

Het com^do: MARSCH, moet worden uitgesproken bij de wending rechtsom, een oogenblik vóór dat de linker-, en bij de wending linksom, een oogenblik vóór dat de rechtervoet wordt neergezet.

Uitv.:

Rechts- (links-) om maken en, zonder de tijdmaat van den pas te verbreken, met den rechter- (linker-) voet in de nieuwe directie aanmarcheeren.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 52. Komt het gelid hierdoor in front, dan blijft de guide op den vleugel, waar hij zich bevindt en de onderwijzer benoemt den guide naar die zijde; komt daarentegen het gelid hierdoor uit de flank, dan plaatst zich de guide vóór den voorsten recruut.

§ 53. De bewegingen in de §§ 42 tot en met 44 voorgeschreven, worden ook verricht wanneer het gelid uit de flank marcheert of in die positie stilstaat. Daarbij valt alleen op te merken, dat de guide na de uitvoering zich spoedig vóór den recruut plaatst, die aan het hoofd komt.

§ 54. Bij afgerichte manschappen, die ongewapend marcheeren, zullen de armen ongedwongen de beweging van het lichaam volgen; voor recruten geldt buiten het oefeningsterrein hetzelfde.

Derde Artikel.

DE RICHTINGEN.

§ 55 Voor elke richting doet de onderwijzer de beide recruten van den rechter- (linker-) vleugel *drie* passen vóór- (achter-) waarts marcheeren op het com^{do}; *Drie passen vóór- (achter-) waarts* = MARSCH,

en stelt ze nauwkeurig in de richting, die hij het gelid wil doen aannemen.

Aanvankelijk wordt de richting aan man voor man, vervolgens aan het geheele gelid in eens onderwezen.

Richting man voor man.

§ 56. De onderwijzer waarschuwt bij opvolging ieder der recruten, door hem bij zijn nummer te noemen, zich in de richting der beide tot grondslag gestelde recruten te plaatsen.

Op deze waarschuwing moet de recruut, wiens nummer genoemd wordt, het hoofd en de oogen rechts (links) wenden, *drie* passen voorwaarts doen, den laatsten pas echter zooveel verkortende, dat hij een weinig achter de richtingslijn blijft; waarna hij zich met kleine glijdende passen en gestrekte knieën met de voorgeschreven tusschenruimte bedaard naast den recruut begeeft neven wien hij moet komen te staan, in dier voege dat, het hoofd recht op en neer blijvende, de lijn zijner oogen en schouders met die van zijn nevenman in dezelfde richting komt. Gericht zijnde, brengt de recruut het hoofd onmiddellijk rechtuit.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 57. Bij de achterwaartsche richting marcheert de recruut, op de waarschuwing van den onderwijzer, achterwaarts, wendt van den eersten pas het hoofd rechts (links), overschrijdt de richtingslijn een weinig, maakt halt en plaatst zich vervolgens door kleine voorwaartsche bewegingen in de richting.

Richting voor het geheele gelid.

§ 58. *Com^do's:*

1. *Rechts* (*links*), of: *Achterwaarts rechts* (*links*) = RICHT U.

2. STAAT.

Uitv.:

1. Het geheele gelid begeeft zich, volgens de vermelde regels, in de richting der beide tot grondslag gestelde manschappen.

2. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen.

§ 59. De onderwijzer zorgt voor de nakoming van de volgende regels:

dat de recruut met bedaardheid op de lijn van richting komt, het lichaam niet achter-, noch het hoofd vooroverbuigt, en het hoofd slechts zooveel op zijde draait, als noodig is om de lijn der oogen te zien;

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

dat hij, om zich gemakkelijk in het gelid te bewegen, vooral niet te dicht aansluit en, bij de voorwaartsche richting, de lijn van richting nimmer overschrijdt.

Na elke richting begeeft hij zich naar den vleugel, die tot grondslag heeft gediend en noemt de nummers, die niet gericht zijn.

De genoemde recruten verbeteren daarop hunne richting.

Vierde Artikel.

DE VERANDERINGEN VAN DIRECTIE OP DE PLAATS EN IN DEN MARSCH, EN DE OPMARSCHEN.

De zwenkingen op de plaats.

§ 60. De onderwijzer plaatst een guide op den omzwenkenden vleugel om dien te geleiden.

Com^do:

Peloton rechts (links) = MARSCH.

Uitv.:

De recruut die aan de spil is, maakt rechts- (links-) om; de overige manschappen treden aan, wenden het hoofd een weinig links (rechts), vestigen de oogen op de lijn der oogen van hen, die zich aan

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

die zijde bevinden, onderhouden de tusschenruimte naar den kant van de spil, bieden weerstand aan de drukking van den omzwenkenden vleugel en maken de passen kleiner, naarmate zij zich dichter bij de spil bevinden; de nevenman van de spil komt gedurende de zwenking eenigermate vooruit om zich links (rechts) van deze te stellen.

De guide onderhoudt de voeling naar den kant van de spil, brengt den linker- (rechter-) schouder een weinig vóór, vestigt de oogen op den boog, dien hij met den gewonen pas doorloopen moet, en nu en dan op het gelid.

Halt houden en richten.

§ 61. *Com^do's:*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Links* (*rechts*) = RICHT U.
3. STAAT.

Het com^do: HALT, zal worden uitgesproken als de guide, op *twee* passen na, een kwart cirkel heeft doorloopen.

Uitv.

1. Halt houden; de guide plaatst zich in de richting van den man aan de spil,

in dier voege, dat de noodige ruimte overblijft voor het gelid.

2 en 3. (§ 58).

De zwenkingen in den marsch.

§ 62. *Com^do:*

Rechts (*links*) = ZWENKEN.

Het W.-C°. moet geschieden als het gelid nog *twee* passen van het zwenkingspunt verwijderd is, en het U.-C°. als het op dat punt is gekomen.

Uitv.:

Als de zwenking op de plaats, met uitzondering dat de man aan de spil, evenals het geheele gelid, de beweging van den omzwenkenden vleugel volgt en, door het beschrijven van een cirkelboog met een straal van *drie* passen, het zwenkingspunt vrijmaakt; de guide zal voor den door hem te doorloopen boog daarmede rekening houden.

Voorwaarts marcheeren.

§ 63. *Com^do:*

Voor = WAARTS.

Bij het uitspreken van dit commando, moet het in § 62 deswege bepaalde worden in acht genomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Uitv.:

Voorwaarts marcheeren, het hoofd rechtuit brengen en den pas van de gewone lengte hernemen.

§ 64. De zwenkingen in den marsch hebben in den regel plaats onder een hoek van 90°, doch kunnen door den onderwijzer beëindigd worden, wanneer dit hem noodig voorkomt; in den beginne zal hij een geheelen cirkel eens of tweemaal doen doorloopen, voor en aleer hij voorwaarts laat marcheeren.

Rechts (links) opmarcheeren.

§ 65. *Com^do's:*

1. *Rechts (links)* = OPMARCHEEREN.
2. *Voorwaarts* = MARSCH. „

Deze opmarsch geschiedt altijd naar de zijde van den guide.

Uitv.:

1. De guide maakt rechts- (links-) om, marcheert daarna recht vooruit en houdt den pas in; de recruten brengen den linker- (rechter-) schouder vóór, wenden het hoofd en de oogen naar den kant van den guide, nemen den versnelden pas aan, komen langs de kortste lijn achtereenvolgens op de nieuwe

PERPUSTAKAAN NASIONAL

frontlijn en nemen alsdan den pas van den guide aan.

2. Het hoofd en de oogen rechtuit brengen en met den gewonen pas recht vooruit marcheeren. Dit commando wordt uitgesproken als de laatste recruut is opgemarcheerd.

Uit de flank opmarcheeren.

§ 66. *Com^do's:*

1. *Links* (*rechts*) = OPMARCHEEREN.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.
3. *Guide* RECHTS (LINKS).

Uitv.:

1. De guide blijft recht vooruit marcheeren, den pas inhoudende; de recruten brengen den rechter- (linker-) schouder vóór, wenden het hoofd en de oogen naar den kant van den guide, begeven zich met den versnelden pas langs de kortste lijn in de richting van den guide en nemen daarna den pas van dezen aan.

2. Het hoofd en de oogen rechtuit brengen en met den gewonen pas recht vooruit marcheeren. Dit commando wordt uitgesproken als de laatste recruut is opgemarcheerd.

3. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

TWEEDE AFDEELING.

§ 67. Bij het onderricht in deze afdeeling, waarbij de recruten als in de 1ste afdeeling zijn opgesteld, zijn zij gewapend, in het 1ste artikel alleen met geweer en kapmes.

§ 68. Ten einde bij het onderwijs in de drie eerste artikels slecht uitgevoerde bewegingen te verbeteren, wordt gecommandeerd: HERSTELT, waarop de vorige houding weder wordt aangenomen.

Eerste Artikel.

DE HANDGREPEN.

§ 69. De handgrepen worden in bewegingen verdeeld, de eerste beweging wordt uitgevoerd op de laatste lettergreep van het commando; de overige op de comdo's: TWEE, DRIE, enz.

§ 70. Worden de bewegingen door den recruut goed uitgevoerd, dan zullen de handgrepen verricht worden, zonder bij de verschillende bewegingen stil te houden.

Nadat de recruten in het uitvoeren der handgrepen zonder bewegingen goed geoefend zijn, zal de snelheid van uitvoering dier bewegingen op ongeveer $^1/_{90}$ minuut worden gebracht, met uitzondering van de handgrepen met een * gemerkt, van welke de twee eerste bewegingen eenigermate zullen worden versneld.

§ 71. De onderwijzer ziet toe, dat terwijl armen en handen in beweging zijn, het lichaam in een vaste houding blijft en de recruten alle bewegingen met het geweer kort bij het lichaam verrichten.

Hij doet in den beginne alle bewegingen dikwerf door iederen recruut afzonderlijk uitvoeren, verbetert de fouten en toont ze daarbij gestadig aan; hij moet indachtig zijn, dat een vlugge behandeling van het geweer slechts door menigvuldige herhaling van elke beweging verkregen wordt.

* § 72. De handgrepen met het kapmes hebben ten doel den recruut te leeren als

PERPUSTAKAAN NASIONAL

schildwacht zijn kapmes te dragen en daarmede eerbewijzen te doen; afgerichte manschappen worden daarin niet meer geoefend.

Positie van den recruut met het geweer bij den voet.

§ 73. De rechterhand omlaag, het geweer tusschen den duim en de langs de lade uitgestrekte aaneengesloten vingers, zoodanig dat de voorste vinger naast den ontlaadstokgroef ligt; de tromp omtrent een halve handbreedte van het lijf; de ontlaadstok naar voren; de hiel van de kolf naast en een halve handbreedte buitenwaarts van de punt van den rechtervoet; het geweer recht op en neer; overigens de positie als bij § 14.

§ 74. *Com^do:*

Op de plaats = RUST.

Uitv.:

Den rechtervoet vóórbrengen; de rechterhand uitgestrekt op het geweer leggen en de tromp tegen het lijf doen rusten; overigens zooals in § 16 is aangegeven.

§ 75. *Com^do:*

Geef't = ACHT.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Uitv.:

Den rechtervoet bijtrekken en de positie aannemen als bij § 73.

§ 76. Het knielen (liggen) benevens het inrukken geschieden op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als bij de §§ 18 en 21.

Is de man geknield, dan omvat hij het geweer met de linkerhand onder het vizier, de duim vóór- de vingers achterwaarts om de lade zonder den loop aan te raken, en met de rechterhand om de greep; licht het geweer met beide handen op en plaatst het met de kolf op het beneden gedeelte van de rechterdij, daarbij de tromp voorover doende hellen, de linkervoorarm op de linkerdij.

Bij het liggen wordt het geweer rechts van den man, met de bajonet naar voren op den grond gelegd; de knop naar boven, de hiel van de kolf blijft op zijn plaats.

Op het com^do^: *Slag op (de)* = TROM, wordt het geweer zonder stooten met de kolf op den grond geplaatst en de positie aangenomen met het geweer *bij den voet.*

Het *inrukken* geschiedt met geschouderd geweer; alvorens uiteen te gaan, geven de

recruten met de linkerhand een slag tegen het geweer ter hoogte van den rechterschouder.

§ 77. *Com^do:*

* *Op schouder* = 'T GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Het geweer met de rechterhand recht op en neer oplichten, tot deze ter hoogte van de borst komt, en het gelijktijdig met de linkerhand boven de rechter- aangrijpen.

2. De rechterhand omlaag brengen en het geweer vatten: de duim en de voorste vinger om den beugelkrop, de overige vingers om de greep; de loop naar achteren in de buiging van den schouder; de rechterarm bijna gestrekt, de elleboog ongedwongen naar achteren.

3. De linkerhand in de positie laten neervallen.

§ 78. *Com^do:*

* *Zet af* = 'T GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Het geweer met de rechterhand een weinig voorover doen hellen en het met de

linkerhand een handbreedte boven den onderband omvatten.

2. De rechterhand loslaten; het geweer met de linkerhand langs het lichaam laten zakken, zoodat de kolf nagenoeg een handbreedte van den grond komt; het tegelijk met de rechterhand onder de linker- ter hoogte van de heup hervatten; de pink achter den loop, het geweer recht op en neer.

3. De linkerhand in de positie laten vallen; het geweer zonder stooten neerzetten en de positie aannemen van den recruut met het geweer bij den voet.

§ 79. *Com^do*:

Over = 'T GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Met de rechterhand het geweer zoodanig opwerpen, dat het recht op en neer vóór het midden van het lijf komt; het met de linkerhand ter hoogte van het vizier, dat ter hoogte van de kin komt, opvangen, de duim uitgestrekt langs de lade, de ontlaadstok naar voren; tegelijkertijd de rechterhand om de greep plaatsen.

2. De linkerhand loslaten, het geweer met de rechterhand omdraaien, de loop naar

voren; het op den linkerschouder plaatsen, de beugel naar beneden vóór en tegen den schouder, de tromp omtrent 4 dM. hooger dan het hoofd; tegelijkertijd de linkerhand tegen het buitenste plat der kolf plaatsen, de hiel tusschen den eersten en tweeden vinger, de duim bovenop; de linkerelleboog ongedwongen omlaag.

3. De rechterhand in de positie laten neervallen.

§ 80. Het overnemen van het geweer, uit de positie van: *Op schouder*, geschiedt op dezelfde wijze en op hetzelfde commando, met uitzondering dat de recruut het geweer met de rechterhand vóór het midden van het lijf brengt en de positie aanneemt van de 1ste beweging van § 79.

§ 81. Om met het geweer over te doen rusten en daarna de positie te doen hernemen, wordt het bepaalde bij de §§ 16 en 17 in acht genomen.

§ 82. *Comdo:*

Zet af = 't GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

1. Met de linkerhand op de kolf drukken, het geweer rechtstandig tegen den schouder plaatsen; den linkerarm uitstrekken en het geweer met de rechterhand ter hoogte van den schouder omvatten.

2. Het geweer uit de linkerhand loslaten, en met de rechterhand dicht langs het lijf recht op en neer vóór den rechterschouder plaatsen, de ontlaadstok naar voren; de pink achter den loop, de rechterhand rustende tegen de heup; de linkerhand in de positie.

3. Het geweer zonder stooten neerzetten en de positie aannemen van den recruut met het geweer bij den voet.

Het op schouder nemen van het geweer, uit de positie van het geweer over.

§ 83. *Com^do*:

Op schouder = 't GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Met de linkerhand op de kolf drukken, het geweer rechtstandig tegen den schouder plaatsen, de knop naar voren draaien, en met de rechterhand de greep omvatten.

2. De linkerhand loslaten; met de rechterhand het geweer recht op en neer tegen den rechterschouder plaatsen, de ontlaadstok

naar voren; het met de linkerhand een handbreedte boven den onderband grijpen, voorts met de rechterhand de greep en den beugelkrop omvatten en de positie aannemen van de 2de beweging van § 77.

3. De linkerhand in de positie laten neervallen.

Het omlaag brengen van het geweer, uit de positie van het geweer over.

§ 84. *Com^do*:

Omlaag = 't GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1 en 2. Als bij het afzetten, met uitzondering dat het geweer bij de 2de beweging in de volle hand wordt gevat.

3. De tromp van het geweer voorover doen hellen, de rechterhand omlaag brengen, rustende tegen het bovenste gedeelte van de dij.

§ 85. Het overnemen van het geweer uit de positie van het *geweer omlaag*, geschiedt op dezelfde wijze en op hetzelfde commando als bij § 79, met uitzondering dat het geweer op het W.-C°. recht op en neer wordt gebracht, de pink achter den loop.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Het vellen van het geweer, uit de positie van het geweer over.

§ 86. *Com^do*:

Velt = 't GEWEER.

Uitv.: In *twee* bewegingen.

1. Als de 1ste beweging van het *op schouder* brengen van het geweer (§ 83).

2. Half rechtsom maken, den rechtervoet met de holte winkelhaaks tegen den linkerhiel plaatsen; tegelijkertijd de linkerhand loslaten, met de rechterhand het geweer naar de rechterzijde afrukken en het met de linkerhand iets boven het vizier vangen, de duim over den loop, de linkerelleboog tegen het lijf; de rechterhand vóór en tegen de rechterheup plaatsen; de loop naar boven, de punt der bajonet ter hoogte van het oog.

Het geweer overnemen uit de positie van velt 't geweer.

§ 87. *Com^do*:

Over = 't GEWEER.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Op den linkerhiel in front draaien, den rechterhiel naast den linker- aantrekken;

tegelijkertijd met beide handen het geweer vóór het midden van het lijf brengen en de positie aannemen van de 1ste beweging van § 79.

2. Als 2 van § 79.
3. Als 3 van § 79.

Uit de positie van het geweer op schouder, het geweer presenteeren.

§ 88. *Comdo*:

Presenteert = 't GEWEER.

Uitv.: In *twee* bewegingen.

1. Het geweer met de rechterhand recht op en neer voor het linkeroog brengen, de ontlaadstok naar voren; het geweer met de linkerhand ter hoogte van het vizier aanvatten, de duim langs de lade, de vier vingers aan elkander gesloten; de linkervoorarm winkelhaaks en ongedwongen aan het lijf.
2. Het geweer met de rechterhand onder en tegen den beugelkrop omvatten.

§ 89. *Comdo*:

Op schouder = 't GEWEER.

Uitv.: In *twee* bewegingen
1. De linkerhand laten opschuiven tot

ter hoogte van den rechterschouder; terwijl deze hand het geweer recht op en neer tegen den schouder plaatst, met de rechterhand het geweer omvatten als bij de 2de beweging van § 77.

2. De linkerhand in de positie laten vallen.

Het aan rotten zetten der geweren.

§ 90. Hiertoe plaatst de onderwijzer de recruten op twee gelederen, en doet hen in beide gelederen van den rechter- naar den linkervleugel nummeren.

Comdo:

Aan rotten = 'T GEWEER.

Uitv.:

De even nummers van het voorste gelid vatten het geweer met de linkerhand tusschen den boven- en onderband, plaatsen het met de kolf nabij den rechtervoet van hun linkernevenman en wenden den loop rechts.

De oneven nummers van het achterste gelid geven hun geweer aan de evene nummers van het voorste gelid, die het met de rechterhand aanvatten, tusschen den boven- en onderband, en de kolf ongeveer 0.85 M.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

tegenover den rechterschouder en vóór de frontlijn plaatsen, met den loop schuins links naar het lichaam gekeerd; zij laten de beide bajonetten in elkander vallen met die van het achterste gelid onderaan.

De oneven nummers van het voorste gelid plaatsen het geweer, den loop naar links draaiende, met de kolf ongeveer twee handbreedten vóór de frontlijn en laten de bajonnetten zoodanig in de reeds vereenigde vallen, dat de geweren elkander onderling steunen.

De even nummers van het achterste gelid brengen hun geweer met den loop naar voren en met de kolf ongeveer 3,5 dM. vooruit, en plaatsen het tegen de gestelde rotten.

De recruten nemen daarna de positie aan, zonder geweer.

Ontbreken op den linkervleugel de beide manschappen van het even rot, dan worden de geweren van de recruten, die ingevolge het vorenstaande geen rot kunnen zetten, geplaatst tegen het rot geweren van hunne nevenlieden.

Rusten.

§ 91 *Com^do:*

PERPUSTAKAAN NASIONAL

RUST.

Uitv.:

Na den militairen groet te hebben gebracht, zijn de recruten niet meer aan hunne plaats gehouden.

De positie hernemen met het geweer bij den voet

§ 92 *Com^do:*

Geeft = ACHT.

Op het W.-C° hernemen de recruten, die geen rot hebben kunnen zetten, hunne geweren.

Uitv.:

De even nummers van het achterste gelid hernemen hunne geweren.

De even nummers van het voorste gelid vatten hun geweer met de linkerhand, en dat der oneven nummers van het achterste gelid met de rechterhand aan, tusschen den boven- en onderband.

De oneven nummers van het voorste gelid slaan de linkerhand om hun geweer op dezelfde hoogte, en nemen met hunne nevenlieden van het voorste gelid de geweren uit elkander.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De oneven nummers van het achterste gelid nemen hun geweer met de linkerhand over van de even nummers van het voorste gelid.

De recruten plaatsen zich daarna in de positie met het geweer bij den voet.

Heeft de onderwijzer doen rusten, dan doet hij vóór het commando de recruten achter de geweren aantreden.

Positie van den recruut met het getrokken kapmes.

§ 93. Het kapmes in de rechterhand, de drie vingers en de duim om de greep, de pink achter en tegen den rug, de muis der hand op en tegen de heup; de kling loodrecht en met de punt tegen de kneep van den schouder, het scherp naar voren; de ellenboog naar achteren; overigens als in § 14.

§ 94. *Com^do^*:

In arm = SABEL.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Het kapmes, terwijl de rechterhand op dezelfde hoogte blijft, vóór het midden van het lijf brengen, het scherp links; tegelijkertijd met de linkerhand de kling een

handbreedte boven de greep aanvatten; de vier vingers plat en evenwijdig met de stootplaat aan de voorzijde, de duim aan de achterzijde.

2. De rechterhand aan de greep verplaatsen; de knop wordt met de vier vingers der rechterhand omvat en omsloten, de duim op den voorsten vinger uitgestrekt.

3. De linkerhand in de positie laten neervallen, en het kapmes met gestrekten rechterarm naar de rechterzijde brengen, de kling rustende in de buiging van den elleboog.

In beweging wordt het kapmes *in arm* gedragen; de rechterarm volgt dan de natuurlijke beweging van het lichaam.

Op de plaats rustende wordt het kapmes eveneens *in arm* gedragen; hierbij kan de rechterhand vóór het midden van het lijf worden gebracht en de linkerhand op de rechterworden geplaatst.

§ 95. De positie van § 93 wordt hernomen op het commando:

In hand = SABEL.

Uitv.: In *drie* bewegingen.

1. Als de 1ste beweging van § 94.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

2. Met de rechterhand de greep omvatten als in § 93 is bepaald.

3. De linkerhand in de positie laten vallen en de rechterhand plaatsen als in § 93.

§ 96. Het *presenteeren* van het kapmes geschiedt uit de houding met: *In hand* = SABEL op het *com^do:*

Presenteert = SABEL.

Uitv.:

Het kapmes recht op en neer met de stootplaat vóór en een handbreedte van de kin brengen, het scherp links; de volle rechterhand in de greep, de duim bovenwaarts uitgestrekt daarlangs; de elleboog aan het lijf gesloten.

Het kapmes wordt in de houding van § 93 teruggebracht op het *com^do: In hand* = SABEL.

Tweede Artikel.

De lading.

§ 97. Het onderricht in het laden en ontladen wordt aanvankelijk aan man voor man en daarna aan het geheele gelid gegeven.

Daarbij wordt gebruik gemaakt van exercitiepatronen.

De onderwijzer begint met den recruut het doel der lading te doen begrijpen en verklaart kortelijk de samenstelling en werking van de patroon. Daarna doet hij met een exercitiepatroon de lading langzaam voor. Eerst wanneer de recruut volkomen het doel der beweging begrijpt, doet hij hem de lading zelf verrichten.

Lading man voor man.

§ 98. Het geweer wordt aanvankelijk in bewegingen geladen en ontladen; later wordt niet meer na elke beweging opgehouden.

De recruut staat met het *geweer over.*

Com^do:

Laad = 't GEWEER.

Op het W-C'. wordt de patroonzak geopend.

Uitv.:

In *negen* bewegingen.

1 Als de 1ste beweging van § 83.

2. Half rechtsom maken en den rechtervoet rechts afzetten met den hiel ruim één handbreedte van den linkerhiel, de punt van den rechtervoet een weinig naar voren ge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

draaid; gelijktijdig de linkerhand loslaten, met de rechterhand het geweer naar de rechterzijde afrukken en het met de linkerhand ter hoogte van het zwaartepunt (even vóór het vizier) aanvatten, de duim vóór en de vingers achterwaarts om de lade, zonder daarbij den loop aan te raken; de linkerelleboog tegen het lijf. De rechterhand, welke de greep omvat komt voor het midden van het lijf iets boven de gordelplaat; de rechtervoorarm langs en tegen het buitenste plat der kolf; het geweer nagenoeg horizontaal.

3. Het hoofd voorover buigen, naar den grendel zien, den knop omvatten met de volle rechterhand, de nagels naar boven.

4. Den loop openen door den knop van rechts naar links en daarna forsch achterwaarts te brengen.

5. De rechterhand in den patroonzak brengen en een patroon vatten tusschen den duim en de twee voorste vingers.

6. De patroon in den bak leggen.

7. Den knop omvatten tusschen den duim en de voorste vingers van de gesloten rechterhand, de nagels naar beneden.

8. Den loop sluiten, door den knop

voorwaarts te brengen en daarna geheel naar rechts te draaien.

9. Het hoofd oprichten; met de rechterhand de greep omvatten: de duim op de kruisschroef in de richting van den voorarm, de *twee* voorste vingers uitgestrekt en tegen den rechterkant van den beugelkrop, de overige vingers gesloten achter den beugelkrop. De recruut staat nu in de houding van *vaardig*.

Staat de recruut met het GEWEER *bij den voet*, dan wordt de lading verricht in *acht* bewegingen; door half rechtsom te maken en het geweer met de rechterhand op te werpen wordt de positie van de 2de beweging aangenomen.

Roffel.

§ 99. Staat de recruut in de houding van *vaardig* dan commandeert de onderwijzer:

ROFFEL.

Uitv.:

In *drie* bewegingen.

1. Op den linkerhiel in front draaien, den rechterhiel naast den linker aantrekken; te gelijkertijd met beide handen het geweer voor het midden van het lijf bren-

gen en de positie aannemen van de 1ste beweging van § 79.

2. Als 2 van § 79.

3. Als 3 van § 79 en daarna den patroonzak sluiten.

Het ontladen.

§ 100. *Comdo*:

Ontlaad = 't GEWEER.

Op het W-Co. wordt de patroonzak geopend.

Uitv.:

Uit de positie van 3 van § 99 in *twaalf* bewegingen.

1. Als 1 van § 98.
2. Als 2 van § 98.
3. Als 3 van § 98.
4. Als 4 van § 98 met uitzondering, dat de knop langzaam achterwaarts gebracht wordt.
5. De patroon uit den bak nemen en in den zak bergen.
6. Als 7 van § 98.
7. Als 8 van § 98.
8. Als 9 van § 98.
9. Met de beide voorste vingers tegen den trekker drukken en den haan doen overslaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

10. Als 1 van § 99.
11. Als 2 van § 99.
12. Als 3 van § 99.

Uit de positie van *vaardig* geschiedt het ontladen op hetzelfde commando in *tien* bewegingen.

Uitv. :

1 — 10. Als 3 — 12. in deze § vermeld.

§ 101. Het *laden* in de knielende houding geschiedt op hetzelfde commando, als in de staande houding.

Uitv.:

In *zeven* bewegingen als 3 tot en met 9. van § 98.

De recruten *bevinden* zich nu in de houding van *vaardig*.

Op het com^do: ROFFEL, wordt daarna de volle rechterhand in de greep geplaatst (§ 76).

Het *ontladen* geschiedt op hetzelfde commando en naar dezelfde beginselen als in de staande houding; de kolf blijft evenwel op zijn plaats en de recruut komt terug in de positie in § 76 bepaald.

Lading voor het geheele gelid.

§ 102. *Com^do:*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Laadt = 't GEWEER.

Uitvoering:

De lading verrichten; de recruten regelen zich niet naar elkander, maar voeren de verschillende bewegingen vlug en vooral met juistheid uit. Gelijkheid mag daarbij van hen niet worden gevorderd.

Voor het *ontladen* gelden dezelfde beginselen. Het geschiedt op het com^do :

Ontlaadt = 't GEWEER.

§ 103. Bij dit onderricht moet als hoofddenkbeeld steeds op den voorgrond staan, dat de vaardigheid in het vuren grootendeels afhangt van de grondige bedrevenheid in het laden.

Daarom moet de onderwijzer bij de lading vooral letten:

op het met een enkele beweging openen van den loop en het met een schok eindigen dier beweging, opdat de huls steeds uit den bak valle;

op het goed aanvatten der patroon;

op het met kracht sluiten van den loop in een enkele beweging.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Derde Artikel.

HET VAARDIG MAKEN, AANLEGGEN EN VUREN.

§ 104. Bij het onderricht in dit artikel wordt van excercitiepatronen gebruik gemaakt en uitsluitend het *standvizier* gebezigd; bij het vuren moet vóór het com^{do}: AAN, het doel worden genoemd.

Vaardig maken.

§ 105. Zijn de geweren geladen zonder dat de recruten in de houding van *vaardig* staan (§ 98), dan wordt op het com^{do}: *Peloton* = VAARDIG, de houding van *vaardig* aangenomen volgens de beginselen in § 98 aangegeven.

Aanleggen.

§ 106. De recruten in de houding van *vaardig* staande, brengen op het com^{do}: AAN het geweer een weinig voorwaarts en met beide handen omhoog, en drukken de kolf vast doch zonder stooten in de buiging van den rechterschouder, de linkerarm benedenwaarts, de rechter- ongedwongen omlaag. Onder het opwaarts brengen van het geweer

PERPUSTAKAAN NASIONAL

plaatst de recruut — zonder den duim van de kruisschroef te brengen — de *beide* voorste vingers, of zoo dit niet mogelijk is, den voorsten vinger, vóór en om het onderste gedeelte van den trekker; het linkeroog wordt gesloten en het geweer op het doel gericht.

§ 107. De onderwijzer doet de kolf zóó hoog tegen den schouder plaatsen, dat om te kunnen richten, het hoofd zoo weinig mogelijk van stand behoeft te veranderen; hij zorgt verder, dat het bovenlijf een weinig voorover wordt gebracht, dat geen der heupen uitsteekt, en er vooral met de linkerhand geen krampachtig vasthouden van het wapen plaats heeft, en eindelijk, dat bij het opwaarts brengen van het geweer de tromp zoo min mogelijk wordt gelicht en de richting van beneden naar boven op het doel wordt genomen.

Vuren.

§ 108. *Com^do^:*

VUUR.

Uitv.:

Door een snel opvolgend doch geleidelijk drdrukken met de beide voorste vingers of

met den voorsten vinger tegen den trekker, dezen doen teruggaan, daarbij de ademhaling inhouden, het hoofd niet bewegen en een oogenblik in den aanslag blijven liggen; vervolgens het geweer naar beneden terugtrekken en op nieuw laden.

§ 109. Ten einde de recruten in het goed aanleggen te oefenen, hen oplettend te maken en bedaard te doen blijven, doet de onderwijzer in den beginne, alvorens te vuren, van tijd tot tijd de geweren in de houding van *vaardig* terugbrengen.

Com^do:

Zet = AF.

Uitv.:

Op: *zet*, de vingers van den trekker terugbrengen, en op: AF het geweer naar beneden terugtrekken en de houding van *vaardig* aannemen.

Het vuren doen ophouden.

§ 110. *Com^do:*

ROFFEL.

Uitv.:

Als § 99.

Hebben de recruten aangelegd, dan wordt eerst afgezet, zijn zij met laden bezig, dan wordt de lading eerst ten einde gebracht.

§ 111. De onderwijzer doet bij het eerste onderricht aan recruten, om hen niet te veel te vermoeien, niet te lang achtereen vuren.

Vuren indien de recruten in de knielende houding zijn.

§ 112. Nadat de onderwijzer heeft doen laden, commandeert hij:

1. Aan.
2. Vuur.

Uitv.:

Als in de staande houding met uitzondering, dat bij het aanleggen de linkerhand wordt teruggetrokken tot onder den grendel, de linkerelleboog steunt op het linkerdijbeen nabij de knie.

Het afzetten heeft plaats op het commando en volgens de beginselen van § 109.

Het ophouden met vuren heeft plaats op hetzelfde commando en naar dezelfde beginselen als in de staande houding: de recruten komen terug in de positie omschreven in § 76. De positie met het geweer bij den voet

met den voorsten vinger tegen den trekker, dezen doen teruggaan, daarbij de ademhaling inhouden, het hoofd niet bewegen en een oogenblik in den aanslag blijven liggen; vervolgens het geweer naar beneden terugtrekken en op nieuw laden.

§ 109. Ten einde de recruten in het goed aanleggen te oefenen, hen oplettend te maken en bedaard te doen blijven, doet de onderwijzer in den beginne, alvorens te vuren, van tijd tot tijd de geweren in de houding van *vaardig* terugbrengen.

Com^do:

Zet = AF.

Uitv.:

Op: *zet*, de vingers van den trekker terugbrengen, en op: AF het geweer naar beneden terugtrekken en de houding van *vaardig* aannemen.

Het vuren doen ophouden.

§ 110. *Com^do:*

ROFFEL.

Uitv.:

Als § 99.

Hebben de recruten aangelegd, dan wordt eerst afgezet, zijn zij met laden bezig, dan wordt de lading eerst ten einde gebracht.

§ 111. De onderwijzer doet bij het eerste onderricht aan recruten, om hen niet te veel te vermoeien, niet te lang achtereen vuren.

Vuren indien de recruten in de knielende houding zijn.

§ 112. Nadat de onderwijzer heeft doen laden, commandeert hij:

1. AAN.
2. VUUR.

Uitv.:

Als in de staande houding met uitzondering, dat bij het aanleggen de linkerhand wordt teruggetrokken tot onder den grendel, de linkerelleboog steunt op het linkerdijbeen nabij de knie.

Het afzetten heeft plaats op het commando en volgens de beginselen van § 109.

Het ophouden met vuren heeft plaats op hetzelfde commando en naar dezelfde beginselen als in de staande houding; de recruten komen terug in de positie omschreven in § 76. De positie met het geweer bij den voet

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

wordt hernomen op het commando in die § bepaald.

§ 113. Bij de vuren op commando, welke alleen in staande en knielende houding worden beoefend, moet de onderwijzer van de recruten bedaardheid vorderen, zonder dat de noodige snelheid in de uitvoering verloren gaat, en hen trapsgewijze zoover brengen, dat zij, nadat de geweren geladen zijn, *zes* schoten in de minuut geregeld kunnen doen.

Van tijd tot tijd zal hij het doel zoodanig aanwijzen, dat de recruten in schuine richting moeten aanleggen, deze regelen daarnaar hunne houding en nemen bij het ophouden van het vuur de oorspronkelijke houding weder aan.

Door achter het gelid te gaan overtuigt hij zich, dat de richting behoorlijk genomen wordt.

Het com^{do} : VUUR, moet dat van: AAN, zoodanig volgen, dat behoorlijk tijd tot mikken wordt gegeven; het wordt uitgesproken, wanneer de geweren voor het oog van den onderwijzer nagenoeg stil liggen.

§ 114. Zoodra de recruten het werktuigelijke van het openen en het sluiten van

den loop kennen, mogen die bewegingen niet méér geschieden, maar moeten zij, evenals het openen en sluiten van den patroonzak, door schijnbewegingen worden vervangen.

Vierde Artikel.

HERHALING VAN DE 1ste AFDEELING MET HET GEWEER.

§ 115. Nadat de recruten in de 1ste afdeeling goed geoefend zijn en ook vaardigheid in de behandeling van het geweer hebben verkregen, worden hun de wendingen *rechts-* (*links-*) *om* en *rechtsomkeert*, zoomede de *richtingen*, *marschen en veranderingen van directie* met het geweer onderwezen.

§ 116. Geschiedt dit onderricht met het geweer *bij den voet*, dan wordt bij alle wendingen en bewegingen, op het daartoe betrekkelijke W.-Co. het geweer in de positie van *omlaag* gebracht, met dit onderscheid, dat bij de wendingen zoowel op de plaats als in den marsch, het geweer rechtstandig wordt gehouden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Onmiddellijk nadat de wending op de plaats is volbracht, of nadat de recruut halt heeft gehouden, wordt het geweer *bij den voet* hersteld.

§ 117. Gedurende den marsch met het geweer *over* wordt de rechterhand en bij dien met het geweer *omlaag* de linkerhand, ongedwongen bewogen. Bij het marcheeren met het geweer *omlaag* wordt de rechterarm tevens ongedwongen gestrekt.

§ 118. Gedurende het marcheeren moet de onderwijzer het geweer dikwerf *omlaag* en weder *over* doen nemen, van tijd tot tijd doen *schouderen*, en daarbij vorderen, dat deze handgrepen geen verandering in de tijdmaat van den pas teweegbrengen.

§ 119. De *looppas* wordt alleen beoefend bij den marsch in front: het geweer wordt daarbij steeds *omlaag* gedragen en het koppmes met de linkerhand vastgehouden; bij het overgaan tot den *gewonen pas* en bij het *halt* houden wordt het wederom losgelaten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

DERDE AFDEELING.

§ 120. Voor de oefeningen in deze afdeeling treden de recruten aan op twee gelederen, van den rechter-naar den linkervleugel rotsgewijze volgens de grootte, de grootste man van elk rot in het voorste gelid; naast den rechter-en linkervleugelman van het voorste gelid wordt een guide geplaatst.

De R.-G. doet de recruten in elk gelid op zijne waarschuwing van den rechter-naar den linkervleugel nummeren, hetwelk door de beide recruten van elk rot te gelijk geschiedt.

Bij een oneven aantal recruten wordt de linkervleugelman een blind rot genoemd.

Tusschen de gelederen zal 5 dM afstand zijn, gemeten van de borst der manschappen in het achterste gelid tot aan den rug van hunne voorlieden, ongeacht zij al dan niet den ransel om hebben.

In den regel bestaan de klassen uit niet minder dan *acht* rotten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Eerste Artikel.

De richtingen, het openen en sluiten der gelederen en de knielende (liggende) houding.

De evenwijdige richtingen.

§ 121. De onderwijzer doet overeenkomstig het bepaalde bij § 55 de beide guides *drie* passen vóór-of achterwaarts marcheeren in de richting, die hij wil doen aannemen, en plaatst zich *twee* passen uitwaarts van den guide aan de zijde der richting, front makende naar dezen; de tusschenruimte der beide guides moet gelijk zijn aan de frontbreedte van de klasse.

Overigens geschieden deze richtingen op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als in de 1ste afdeeling, moetende de manschappen van het achterste gelid zich dekken op hunne voorlieden.

Schuinsche en rechthoekige richtingen.

§ 122. Deze richtingen geschieden steeds voorwaarts en naar de beginselen in § 121 aangegeven.

De onderwijzer stelt eerst den rechter-(linker-) guide in de gewilde richting,

plaatst zich daarna als in de vorige § is aangegeven en doet vervolgens den linker- (rechter-) guide met de vereischte tusschenruimte eveneens in de richting komen.

Bij het richten voegen de recruten van den eersten pas af de lijn hunner schouders naar de nieuwe richtingslijn en plaatsen zich bij opvolging in de richting.

Ligt de nieuwe richtingslijn achter de klasse, dan doet de onderwijzer haar eerst rechtsomkeert maken, waarna de richting als voren plaats heeft; zoo noodig wordt na afloop der richting nogmaals rechtsomkeert gemaakt.

Het openen en sluiten der gelederen.

§ 123. *Com^do:*

1. *Gelederen achterwaarts* = OPENT U.
2. MARSCH.
3. STAAT.

Uitv.:

1. De guides begeven zich achterwaarts om de richting voor het achterste gelid af te bakenen; zij stellen zich vier passen (van 65 cM.) achter en recht tegenover hunne plaatsen.

2. Het achterste gelid plaatst zich, naar de regels voor de achterwaartsche richting,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

rechts in de richting voor het gelid afgebakend. De onderwijzer overtuigt zich van de juiste richting.

3. Als bij § 58. De guides hernemen hunne plaatsen.

Het sluiten der gelederen.

§ 124. *Com^do:*

Gelederen sluit u = MARSCH.

Uitv.:

Het achterste gelid sluit op; ieder dekt zich op zijn voorman.

De knielende (liggende) houding.

§ 125. Het knielen (liggen) geschiedt op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als bij § 76; het achterste gelid begeeft zich alvorens te knielen een handbreedte rechts zijwaarts en alvorens te gaan liggen, vier passen (van 32 cM.) achterwaarts.

Op het com^do: *Slag op (de)* = TROM, nemen de recruten de positie aan met *het geweer bij den voet*, het achterste gelid herneemt zijn plaats.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Tweede Artikel.

De vuren.

§ 126. Bij het *laden* en de *salvovuren* en zoo noodig, ook bij het *ontladen* wordt op het W.-C°. de patroonzak geopend en gaat, in staande houding, het achterste gelid op dat commando een handbreedte rechts zijwaarts. Na de uitvoering der com^do's: *Ontlaadt* = 't GEWEER en ROFFEL, wordt de patroonzak gesloten en hernemen de manschappen van dit gelid hunne plaatsen.

§ 127. Het *salvovuur* wordt afgegeven met de vizieren van 500 M. en daarbeneden, het *snelvuur* alleen met standvizier; bij het salvovuur moet eerst het vizier en daarna het doel genoemd worden.

Wordt gedurende het vuren een ander vizier genoemd, dan wordt het op nieuw gesteld; blijven vizier en doel onveranderd dan worden zij niet meer genoemd.

Salvovuur.

§ 128. *Com^do's:*

1. *Salvovuur* = VAARDIG.
2. . . *M.* (*standvizier*, *enz.*).

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

3. AAN.
4. VUUR.

Uitv.:

1. Op het U.-C°. worden de geweren geladen of wordt vaardig gemaakt.
2. Zoo noodig, wordt het vizier met de rechterhand gesteld.
3. Als bij § 106.
4. Als bij § 108.

Bij het vuren in knielende houding geschiedt de uitvoering van het com^do^: AAN, volgens § 112; de recruten van het achterste gelid moeten hierbij het bovenlijf een weinig vooruitbrengen.

§ 129. Het ophouden met vuren geschiedt als in de §§ 110 en 112 is bepaald; alvorens de bewegingen uit te voeren wordt, zoo noodig, het *standvizier* hersteld.

Snelvuur.

§ 130. *Com^do^:*

STANDVIZIER VUREN.

Uitv.:

Nadat, zoo noodig, het achterste gelid één handbreedte rechts zijwaarts gegaan,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

door beide gelederen de patroonzak geopend en de klep in het standvizier hersteld is, moeten de recruten laden of vaardig maken, aanleggen en vuren, en daarmede doorgaan zonder zich naar elkander te regelen. Ook dit vuur wordt gestaakt op het commando en op de wijze in de §§ 110 en 112 aangegeven.

§ 131. Bij het onderricht in de vuren ziet de onderwijzer toe, dat de recruten van het achterste gelid op den bepaalden afstand van hunne voorlieden blijven, en dien vooral niet vergrooten. Hij overtuigt zich nu en dan van de juiste stelling der vizieren.

Derde Artikel.

De marschen.

§ 132. De marschen op twee gelederen, met toepassing der onderscheidene passen, de opmarschen, benevens de veranderingen van directie geschieden als in de 1ste Afdeeling, met uitzondering dat nu de guide aan de spil verricht, hetgeen daar voor den man aan de spil is voorgeschreven; bij den frontmarsch onderhouden de recruten

van het achterste gelid den afstand van hunne voorlieden, en bij den marsch uit de flank marcheeren de recruten van hetzelfde rot op gelijke hoogte.

Bij den marsch in front worden de richting en het verband in het gelid in den regel *rechts* genomen en in dit geval de guide *niet* gecommandeerd; bij het rechtsomkeert maken gaan de guides in het voorste gelid over; voor een blind rot geldt dezelfde regel.

Wordt bij dit onderricht de *looppas* toegepast, dan neemt bij den frontmarsch het achterste gelid dubbelen afstand van het voorste; bij het halt houden of het overgaan tot den gewonen pas sluit het achterste gelid op.

In den flankmarsch worden de rotten, tot het uitvoeren van den looppas, zoo mogelijk, altijd verdubbeld.

Marsch uit de flank met verdubbelde rotten.

(*Van de plaats*).

§ 133. *Com^dc's*:

1. *Met verdubbelde* = ROTTEN
2. *Rechts-* (*links-*) = OM.
3. *Voorwaarts* = MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Uitv.:

1. De even nummers van het voorste gelid plaatsen zich vóór, die van het achterste gelid achter hunne nevenlieden, in dier voege dat de nummers 1 en 2, 3 en 4, 5 en 6, enz. van beide gelederen steeds een verdubbeld rot vormen; de guides stellen zich vóór hunne plaatsen in de richting van de even nummers van het voorste gelid.
2. De wending verrichten.
3. Aanmarcheeren; de recruten in het gelid achter den guide bewaren zorgvuldig den afstand van hunne voorlieden; de overige recruten van het verdubbeld rot marcheeren met hen op gelijke hoogte.

Halt houden en in front herstellen.

§ 134. *Com^do's:*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Links (rechts)* = FRONT.

Uitv.:

1. Halt houden.
2. Links- (rechts-) om maken; de even nummers stellen zich op hunne plaatsen, ter linker- (rechter-) zijde van de oneven

nummers, waarnaast zij zich bevonden; de guides hernemen hunne plaatsen.

Halt houden en naar beide zijden front maken.

§ 135. *Com^do's:*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Naar beide zijden* = FRONT.

Uitv.:

1. Halt houden.
2. Het verdubbeld linkergelid maakt links- en het verdubbeld rechtergelid rechtsom; de plaatsen worden hernomen zooals in § 134 is bepaald; de guides volgen de beweging van het gelid, waar zij zich vóór of achter bevinden.

Als regel geldt, dat de geweren na het halt houden en vóór de wending, zoo noodig, worden afgezet.

§ 136. Wanneer op twee gelederen uit de flank wordt gemarcheerd, worden dezelfde commando's gedaan.

Het linkergelid maakt links- het rechterrechtsom.

§ 137. Om de klasse in één front te herstellen, wordt door den onderwijzer het gelid aangewezen, dat op zijn commando

PERPUSTAKAAN NASIONAL

rechtsomkeert moet maken; hij plaatst zich daartoe vóór en met het front naar dat gelid. Ook hier geldt het bepaalde in de slotalinea van § 135.

Op twee gelederen uit de flank marcheerende, den march met verdubbelde rotten aannemen.

§ 138. *Com^do:*

Verdubbelt de rotten = MARSCH.

Uitv.:

De even nummers begeven zich door het vóórbrengen van den binnensten schouder en het verlengen (verkorten) van den pas naast de oneven nummers overeenkomstig het bepaalde bij § 133; de guides begeven zich op dezelfde wijze vóór (achter) de even nummers van het gelid, waarvóór (achter) zij zich bevinden.

De gelederen herstellen.

§ 139. *Com^do:*

Herstelt de gelederen = MARSCH.

Uitv.:

De even nummers verkorten (verlengen) den pas en voegen zich achter (vóór) de

oneven nummers, waarnaast zij zich bevonden; de guides hernemen hunne plaatsen.

In front marcheerende, den flankmarsch met verdubbelde rotten aannemen.

§ 140. *Com^do.:*

Met verdubbelde rotten rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Uitv.:

De wending uitvoeren, waarna de even nummers en guides handelen als bij § 138.

Met verdubbelde rotten uit de flank marcheerende, den marsch in front weder aannemen.

§ 141. *Com^do:*

Rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Uitv.:

De wending verrichten; de even nummers begeven zich daarna door het verkorten of verlengen van den pas en het vóórbrengen van den linker- (rechter-) schouder op hunne oorspronkelijke plaatsen naast de oneven nummers; de guides hernemen hunne plaatsen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 142. Het overgaan van den flankmarsch met verdubbelde rotten tot dien in front en omgekeerd, moet dikwerf beoefend worden.

Hetgeen in de §§ 133 tot en met 141 voor de guides is bepaald, geldt bij een oneven aantal rotten ook voor den man, die zich in het rot, dat niet kan worden verdubbeld, naast, vóór of achter den guide bevindt.

Het opmarcheeren uit den flankmarsch met verdubbelde rotten geschiedt op dezelfde commando's en naar dezelfde beginselen als bij den flankmarsch op twee gelederen; onder het opmarcheeren hernemen de even nummers hunne plaatsen.

Met rotten van directie veranderen.

§ 143. *Com^do:*

Met rotten rechts (links) = MARSCH.

Uitv.:

Het voorste rot (verdubbeld rot) zwenkt rechts (links), volgens de regels bij den marsch in front bepaald; elk rot zwenkt bij opvolging op dezelfde plaats als het onmiddelijk voorgaande De guide regelt zijn marsch naar het voorste rot.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Moet de verandering van directie onder een anderen hoek dan van 90° worden uitgevoerd, dan wordt de te volgen directie vooraf genoemd of aangewezen.

Van den flankmarsch op twee gelederen tot dien op één gelid overgaan.

§ 144. *Com^do:*

Formeert één gelid = MARSCH.

Uitv.:

De guide marcheert door en begeeft zich zoo noodig vóór het linkergelid (bevindt zich achter hem een blind rot, dan volgt dit de beweging); de op hem volgende recruut van het linkergelid marcheert eveneens door; alle overigen houden halt. De recruten van het rechtergelid begeven zich bij opvolging door den rechterschouder vóór te brengen achter die van het linkergelid, zoodanig dat de recruten van hetzelfde rot elkander onmiddellijk volgen; de recruten stellen zich in beweging naarmate plaats voor hen gemaakt wordt. De achterste guide volgt. Deze beweging kan ook worden uitgevoerd indien de klasse stilstaat en geschiedt dan naar dezelfde beginselen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Het herstellen op twee gelederen.

§ 145. *Com^do:*

Herstelt de gelederen = MARSCH.

Uitv.:

De achterste manschappen van elk rot begeven zich door het vóórbrengen van den linkerschouder rechts van hunne voorlieden van hetzelfde rot; de guide aan het hoofd houdt halt; alle recruten doen dit eveneens, wanneer zij op hunne plaatsen zijn aangekomen.

Op het com^do: *Voorwaarts* = MARSCH, marcheert alles voorwaarts.

§ 146. Om de klasse te doen opmarcheeren wanneer op één gelid uit de flank wordt gemarcheerd, worden de gelederen vooraf hersteld.

Voor het van directie veranderen van de op één gelid marcheerende klasse wordt de aangewezen of genoemde directie door den guide en opvolgend door iederen recruut ingeslagen.

Het overgaan van den flankmarsch op twee gelederen tot dien op één gelid en omgekeerd, moet veelvuldig worden beoefend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De bajonetaanval.

§ 147. Om den bajonetaanval na het vuren te beoefenen, zal de onderwijzer na eenige salvo's te hebben doen afgeven en, zoo noodig, de recruten te hebben doen opstaan, commandeeren:

ATTAQUEEREN.

Uitv.:

Op dit commando wordt het geweer met de linkerhand, die boven de maagholte komt boven en tegen den onderband omvat, de rechterhand in de greep; de linkerelleboog aan het lichaam gesloten en de loop van het geweer naar de rechterzijde en een weinig naar voren gekeerd; de beugelkrop onder en tegen het rechterheupgewricht.

Tegelijkertijd wordt de looppas aangenomen en deze gedurende 25 à 50 passen volgehouden; de onderwijzer bevindt zich hierbij vóór de klasse. Dicht bij het aanvalspunt gekomen heft hij een krachtig *hoerah* aan, dat door de geheele klasse wordt herhaald.

Op het aanvalspunt gekomen, commandeert de onderwijzer: HALT, waarop halt

gemaakt, het geweer *bij den voet* genomen en, zoo noodig, de orde onmiddellijk hersteld wordt; daarna kan de onderwijzer eenige salvo's doen afgeven.

Wanneer de klasse in front marcheert, kan de bajonetaanval, ook zonder vooraf te vuren, worden uitgevoerd op hetzelfde commando en op dezelfde wijze als hierboven is bepaald.

Alvorens tot den bajonetaanval te doen overgaan, kan de onderwijzer ook — wanneer gevuurd is na het com^do: ROFFEL, en zoo noodig: *Slag op* (*de*) = TROM — eenigen afstand met den versnelden pas doen afleggen.

Vierde Artikel.

HET GEBRUIK VAN HET GEWEER ALS STOOTWAPEN.

§ 148. De oefeningen in het gebruik van het geweer als stootwapen hebben ten doel den recruut te leeren ook met de bajonet een vijand onschadelijk te maken of zich van het lijf te houden. Het onderwijs wordt in den beginne zooveel mogelijk aan man voor man gegeven.

§ 149. De recruten zijn in het gelid opgesteld met een onderlinge tusschenruimte van *vier* pas; de recruten van het achterste gelid stellen zich op *vier* passen afstand achter en tegenover de openingen van het voorste gelid.

Het nemen van dien afstand geschiedt op het com^do^:

Links (rechts) opent u = MARSCH.

De gesloten orde wordt hernomen op het com^do^:

Links (rechts) sluit u = MARSCH.

Uitv.:

Bij het openen blijft de rechter- (linker-) vleugelman en bij het sluiten de linker- (rechter-) vleugelman van het voorste gelid op zijn plaats; de overige recruten nemen uit de flank de voorgeschreven plaatsen in of herstellen zich, naar hem aansluitende, op twee gelederen.

De recruten staan met *het geweer bij den voet.*

Gevechtsstelling.

§ 150. *Com^do^:*

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Tot gevecht. = POSITIE.

Uitv.:

Op den linkerhiel half rechtsom maken en den rechtervoet anderhalve voet lengte achterwaarts afzetten met de holte tegenover den linkerhiel; tegelijkertijd het geweer opwerpen, het met beide handen opvangen en omvatten als volgt: de rechterhand om de greep; de linkerarm flauw gebogen en de elleboog ongedwongen naar binnen; de pols van de rechterhand vóór en tegen het midden van het onderlijf; de punt der bajonet ter hoogte van de borst.

Het gewicht van het lichaam rust hoofdzakelijk op het achterste been; de knieën eenigszins doorbuigende; het hoofd rechtuit.

§ 151. Op het com^{do}: FRONT wordt in front gewend en de houding met *het geweer bij den voet* aangenomen.

Appel maken.

§ 152. *Com^{do}*:

Appel
Twee appels } = EEN.

Uitv.:

Den voorsten voet eens of tweemaal oplichten en krachtig met de volle zool op den grond neerzetten.

De onderwijzer heeft door deze beweging gelegenheid om zich te overtuigen of de recruut bij de gevechtsstelling het gewicht van het lichaam juist verdeeld heeft, terwijl de recruut zoo noodig tevens den stand zijner voeten verbeteren kan.

Wendingen rechts- en linksom.

§ 153. *Com^do^:*

Rechts- (*links-*) = OM.

Uitv.:

Op den hiel van den achtersten voet een wending rechts-(links-) om maken en den voorsten voet op gevechtsstellingsafstand de beweging doen volgen.

Passen vóór-, achter- en zijwaarts.

§ 154. *Com^do^:*

Een pas	*vóórwaarts* / *achterwaarts*	= MARSCH.
Twee passen	*rechts* / *links*	

Uitv.:

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bij dên pas voorwaarts (zijwaarts) wordt de voorste voet dicht langs den grond één voetlengte voorwaarts (zijwaarts) en bij den pas achterwaarts, de achterste voet op gelijken afstand achterwaarts afgezet, terwijl de andere voet vlug de beweging volgt.

Sprongen vóór- en achterwaarts.

§ 155. *Com^do*:

Sprong vóór- (achter-) waarts = MARSCH.

Uitv.:

De hielen oplichten, zich op de ballen van de voeten opgeven, vlug een sprong vóór- of achterwaarts doen en zich in de gevechtsstelling plaatsen.

Stooten.

§ 156 Ten einde de recruten te oefenen in het doen van flinke en gerichte stooten moet bij het onderricht worden gebruik gemaakt van ballen van ongeveer 15 cM. middellijn, vervaardigd van in elkander gedraaid stroo, werk of iets dergelijks, zoo mogelijk overtrokken met linnen of een andere stof (de ballen kunnen ook vervangen worden door schijfjes); zij worden door middel van

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

touwen op de gewenschte hoogte los opgehangen.

§ 157. *Com^do:*

Uitval = EEN.

Uitv :

Den voorsten voet vlug en dicht langs den grond ongeveer een voetlengte recht vooruitbrengen, zonder den achtersten te verplaatsen of op te lichten; de achterzijde van het bovenlijf nagenoeg in een rechte lijn met het gestrekte rechterbeen; de linkerknie loodrecht boven de punt van den linkervoet. Tegelijkertijd het geweer met beide handen oplichten en met de rechterhand forsch recht vooruitstooten, glijdende het daarbij door de linkerhand tot tegen den beugelkrop; de kolf ter hoogte van de borst; onmiddellijk daarna den linkervoet terugtrekken en de gevechtsstelling hernemen.

§ 158. *Com^do:*

Verkorte stoot = EEN.

Uitv.:

Het geweer met beide handen terugtrekken, zoodat de rechterarm gestrekt is en de pols van de linkerhand vóór het midden

van het lijf ter hoogte van de maag komt; daarna het geweer met beide handen kort en krachtig vooruit stooten en de gevechtsstelling hernemen.

§ 159. *Com^do:*

Werpstoot = EEN.

Uitv.:

Den uitval verrichten als in § 157 daarbij de linkerhand geheel loslaten en den stoot alleen met de rechterhand verrichten.

Deze stoot vindt hoofzakelijk zijne toepassing tegen den cavalerist.

Parades.

§ 160. *Com^do:*

Rechts pareert = EEN.

Uitv.:

Den linkerarm kort en krachtig uitstrekken en het geweer voorwaarts en een weinig rechts drukken, daarna de gevechtsstelling hernemen.

§ 161. *Com^do:*

Links pareert = EEN.

Uitv.:

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Den linkerarm kort en krachtig uitstrekken en het geweer voorwaarts en een weinig links drukken, daarna de gevechtsstelling wederom aannemen.

§ 162. *Com^do:*

Omlaag rechts (links) pareert = EEN.

Uitv.:

Onder het strekken van den linkerarm de kolf met de rechterhand vlug naar boven onder en tegen de okselholte brengen; de punt van de bajonet beweegt zich daarbij naar rechts (links) omlaag, het plat van de kolf met den bovenarm tegen de borst gedrukt; daarna de gevechtsstelling hernemen.

§ 163. *Com^do:*

Omhoog pareert = EEN.

Uitv.:

Het geweer met beide handen oplichten en met de ontlaadstokzijde naar boven, dwars vóór en boven het hoofd brengen; de bajonet links en iets hooger dan de kolf; beide armen nagenoeg gestrekt en de vingers van de ontlaadstokzijde verwijderd; daarna de gevechtsstelling wederom aannemen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Gevechtsbewegingen.

§ 164. Zoodra de recruten de stooten flink en juist kunnen uitvoeren en het werktuigelijke der parades kennen, wordt tot de gevechtsbewegingen, die steeds als hoofdzaak moeten worden beschouwd, overgegaan; bij deze oefeningen mogen alleen bajonetschermgeweren worden gebruikt en moet de noodige omzichtigheid worden betracht.

§ 165. De recruten worden bij deze oefeningen twee aan twee met het front naar elkander toe geplaatst; zoo zij beide van geweren zijn voorzien, dan liggen die in de gevechtsstelling met de rechterzijde tegen elkander met de bajonetten een weinig vóór de monding gekruist. De punt der bajonet is hierbij gericht op de borst der tegenpartij.

In den regel moet slechts de helft der recruten van geweren en de tegen partij van sabels of lansen voorzien zijn.

§ 166. Bij het onderricht moet de onderwijzer den recruten aantoonen, dat en hoe de verschillende bewegingen vóór- achter- en zijwaarts worden aangewend om de tegenpartij te naderen of te ontwijken; verder hoe bij den uitval de stoot kan worden toege-

bracht, rechts, langs de linkerzijde van het wapen der tegenpartij en *in*, *boven over* of *onder langs* diens linkerarm, of links langs de rechterzijde van diens wapen.

Ook moet hun worden aangetoond, dat na een mislukten stoot en bij het opdringen van de tegenpartij in den regel van den verkorten stoot moet worden gebruik gemaakt, terwijl dan als parade niets anders kan aangewend worden, dan het met een korten slag uit de richting slaan van het wapen der tegenpartij.

Aan de recruten moet worden ingescherpt, dat niet met parades maar alleen met stooten de tegenpartij onschadelijk gemaakt wordt en dat de beste verdediging is, de tegenpartij aan te vallen. Bij het onderwijs moet daarom de meeste aandacht aan de stooten geschonken en in elk geval de parade onmiddellijk door een stoot gevolgd worden.

§ 167. Ten einde de gevechtsstelling tegen den cavalerist aanschouwelijk te maken, doet de onderwijzer een man met lans of sabel gewapend bij voorkeur in zittende houding op een eenigszins verheven voorwerp

PERPUSTAKAAN NASIONAL

plaats nemen; hij doet de recruten opmerken, dat en waarom de sabelruiter bij voorkeur links en de lansruiter rechts moeten worden aangevallen; de punt der bajonet is ook in dit geval gericht op de borst der tegenpartij.

Ook moet hierbij worden aangetoond, hoe door het onverwachts op- of op zijde springen, of wel door het toebrengen van een slag met de bajonet tegen het hoofd van het paard, dit schichtig kan worden gemaakt, waardoor de ruiter een oogenblik wéérloos is en hem een stoot kan worden toegebracht.

§ 168. Door een oordeelkundige afwisseling bij deze oefeningen zal het den onderwijzer niet moeielijk vallen de belangstelling op te wekken en levendig te houden, en den recruut een voldoende behendigheid in het gebruik van het geweer als stootwapen te doen verkrijgen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VIERDE AFDEELING.

Eerste Artikel.

ALGEMEENE BEPALINGEN OMTRENT HET TIRAILLEEREN; HET WERKTUIGELIJK TIRAILLEEREN.

ALGEMEENE BEPALINGEN

§ 169. Bij het tirailleeren zijn de recruten met afdeelingen, welke 8 tot 16 fuseliers sterk zijn en *groepen* heeten, op twee gelederen (§ 120) of op één gelid geplaatst en ook in het laatste geval opgesteld met de voor de *gesloten orde* bepaalde tusschenruimten (§ 13), welke dan echter ook tot op *één* pas kunnen worden vergroot.

Die opstelling heeft ten doel verhooging der uitwerking van het eigen vuur en vermindering der verliezen door dat des vijands; zij laat een ruim gebruik van het terrein benevens een gemakkelijke beweging toe.

De groep op *twee* gelederen heet *gesloten*, op *één* gelid *verspreid*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 170. Bij het tirailleeren wordt de enkele man *tirailleur* genoemd; de tirailleurs van hetzelfde rot moeten zich steeds achter of naast elkander bevinden.

§ 171. Het onderricht in het werktuigelijk tirailleeren heeft ten doel, de recruten bekend te maken met de beteekenis der commando's en de verschillende opstellings- en bewegingsvormen bij het tirailleeren in gebruik, zonder dat hierbij rekening gehouden wordt met den invloed, dien de bijzondere gesteldheid van het terrein of de tegenwoordigheid van den vijand op die vormen uitoefent.

§ 172. Het onderwijs wordt aanvankelijk gegeven aan één groep; later aan eene sectie, welke in twee groepen wordt afgedeeld.

§ 173. Bij den aanvang van het onderricht aan eene sectie zal de onderwijzer aan de G.-C^n. bekend maken, dat zijne commando's of aanwijzingen niet de tirailleurs doch *hen* gelden en het doen uitvoeren der bevolen bewegingen dus de zaak der G.-C^n. is; dat de samenwerking der groepen alleen verkregen wordt door een behoorlijk verband in en tusschen de groepen, tusschen

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de G.-C^{n}. onderling en tusschen hen en den S.-C^{t}.

In verband met een en ander zullen daarom die commando's en aanwijzingen niet luider worden uitgesproken dan noodig is om door de G.-C^{n}. te worden verstaan.

§ 174. Aan de recruten moet van den beginne af worden ingeprent, dat de tirailleurs van dezelfde groep zich als een geheel behooren te beschouwen en elkander ten allen tijde moeten ondersteunen, dat zij uitsluitend te letten hebben op de commando's of aanwijzingen van hun onmiddellijken aanvoerder, den G.-C^{t}., en dat alleen door het, even-als in de gesloten orde, terstond nakomen daarvan een behoorlijk verband in de groep wordt gewaarborgd.

§ 175. Stilstaande hebben de tirailleurs het geweer *bij den voet*; in beweging zijnde, dragen zij het ongedwongen omlaag in de rechterhand.

§ 176. De G.-C^{n}. zijn aansprakelijk voor de juiste plaats en opstelling van hunne groepen, alsmede bij marschen en bewegingen vóór het verband in de groep en tusschen haar en de richtingsgroep.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 177. Bij een marcheerende groep, welke zelfstandig optreedt of de *richtingsgroep* der sectie is, moet de directie steeds door den G.-C^t. zijn aangewezen en worden, bij den marsch in front, de richting en het verband in den regel *rechts* genomen.

De vleugelman, de voorste man of het voorste rot is met het volgen der directie belast. Naar de zijde van de *richtingsgroep* houdt de andere groep de richting, het verband en de tusschenruimte.

Wanneer het verband en de richting in een groep *rechts* zijn, worden zij niet gecommandeerd; in het andere geval commandeert de G.-C^t. : *Guide links.*

§ 178. Bij de marschen voorwaarts en rechtsomkeert wordt de richting van een in gesloten groepen opgeloste of geheel verspreide sectie in den regel naar de *rechtergroep* gehouden en alsdan niet gecommandeerd; moet de linkergroep als *richtingsgroep* genomen worden, dan geschiedt dit op het com^do^: *richting op de linkergroep.*

De S.-C^t. geeft aan den commandant der richtingsgroep de directie aan.

§ 179. Wordt zijwaarts gemarcheerd, dan wordt het verband in de groep en tus-

schen de groepen onderhouden naar de zijde, waarheen de verplaatsing geschiedt.

§ 180. Alhoewel gericht en in den pas marcheeren niet altijd kunnen worden gevorderd, zal toch een zekere gelijkmatigheid in de uitvoering der verschillende bewegingen niet worden veronachtzaamd.

De bewegingen geschieden met den gewonen pas; de uitzonderingen hierop zijn in het reglement vermeld.

HET WERKTUIGELIJK TIRAILLEEREN.

Opleiding van één groep.

§ 181. Het onderricht aan één groep wordt gegeven door een onderofficier of korporaal, G.₇C^{t}. Bij den aanvang der oefeningen zijn de recruten geplaatst als in de 3de afdeeling.

Het verspreiden.

§ 182. Het verspreiden kan plaats hebben

a. in de lijn, waarop het voorste gelid der groep zich bevindt.

b. voorwaarts van die lijn.

§ 183. Om een stilstaande of marcheerende groep *in* de lijn van het voorste gelid

PERPUSTAKAAN NASIONAL

te doen verspreiden, commandeert de onderwijzer:

Links (rechts) verspreiden.

Uitv.:

De rechter- (linker-) vleugelman van het voorste gelid blijft staan of houdt halt; zijn achterman plaatst zich links (rechts) met de voor de gesloten orde bepaalde tusschenruimte naast hem; de overige recruten begeven zich uit de linker — (rechter —) flank zooveel zijwaarts, dat zij, na halt te hebben gemaakt, zich met diezelfde tusschenruimte op één gelid kunnen opstellen.

Naarmate links of rechts verspreid wordt, stellen zich de recruten van het achterste gelid links of rechts van hunne voorlieden.

§ 184. Om een stilstaande of marcheerende groep *voorwaarts* te doen verspreiden, commandeert de onderwijzer:

Links (rechts) voorwaarts verspreiden.

Uitv.:

De rechter- (linker-) vleugelman van het voorste gelid stelt zich of blijft in beweging, den pas inhoudende; alle overige recruten begeven zich in schuinsche strekking

PERPUSTAKAAN NASIONAL

naar de plaats, die zij volgens § 183 moeten innemen. Daar aangekomen wordt de beweging geregeld naar den vleugelman op wien verspreid is; nadat de laatste recruut zijn plaats heeft ingenomen, wordt de pas van de gewone lengte gemaakt.

§ 185. Om eene op één gelid uit de flank stilstaande of marcheerende groep te doen verspreiden *in* de lijn, waarop zich de voorste man bevindt, wordt gecommandeerd:

Links (rechts) verspreiden.

Uitv.:

De voorste man blijft staan of houdt halt; de overige recruten brengen den rechter- (linker-) schouder voor en begeven zich in dezelfde volgorde op één gelid in de richting van den voorsten man.

Moet de in genoemden vorm stilstaande of marcheerende groep *voorwaarts* verspreid worden, dan geschiedt dit op het Com^{do}:

Links (rechts) voorwaarts verspreiden.

Uitv.:

De voorste man stelt zich of blijft in beweging den pas inhoudende; overigens volgens dezelfde beginselen; het bepaalde in het slot van § 184 is hierbij van toepassing.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Om een groep te doen verspreiden, welke zich op twee gelederen of met verdubbelde rotten uit de flank bevindt, doet men haar eerst opmarcheeren.

§ 186. Wanneer de onderwijzer tijdens het voorwaarts verspreiden *halt* commandeert, wordt alleen door de recruten, die reeds op hun plaats zijn gekomen, halt gemaakt; de overigen doen dit eerst als zij die hebben bereikt.

Tusschenruimten vermeerderen en verminderen.

§ 187. De tusschenruimten kunnen alleen worden *vermeerderd* als de groep *verspreid*, en *verminderd* wanneer zij *geopend* is.

Com^do^:

Links (rechts) openen.

Uitv.:

De rechter-(linker-) vleugelman marcheert recht door, daarbij den pas inhoudende (blijft staan); de overige recruten nemen eene tusschenruimte van *een* pas van hun rechter-(linker-) nevenman; de algemeene beginselen van de §§ 183 en 184 zijn hierbij van toepassing.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 188. *Com^do:*

Links (rechts) sluiten.

Uitv.:

De recruten hernemen de tusschenruimten van ongeveer een handbreedte naar den linker-(rechter-) vleugelman volgens de beginselen van § 187.

Marschen en veranderingen van directie.

§ 189. *Com^do:*

Voorwaarts.

Uitv.:

Alle recruten marcheeren voorwaarts.

§ 190. *Com^do:*

Rechtsomkeert.

Uitv.:

De recruten maken rechtsomkeert en marcheeren daarna rechtuit.

§ 191. Om den marsch te doen staken, wordt gecommandeerd:

Halt.

Uitv.:

Alle recruten houden halt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 192. *Com^do*:

Links (rechts) uit de flank, of:
Schuins links (rechts).

Uitv.:

De recruten marcheeren in de bevolen directie aan.

§ 193. Om de uit de flank marcheerende groep weder in front te doen marcheeren, wordt gecommandeerd: *Rechts (links) uit de flank.*

Indien de groep schuins marcheert, zal zij op het Com^do: *Voorwaarts*, den marsch in front hernemen.

§ 194. Om den linker-(rechter-) vleugel van een stilstaande groep vooruit te brengen, wordt de rechter-(linker-) vleugelman in de nieuwe directie geplaatst.

Com^do:

Linker-(rechter-) vleugel vóór.

Uitv.:

De overige recruten begeven zich zoo spoedig mogelijk, zonder zich naar elkander te regelen, in de richting van den gestelden vleugelman.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Marcheert de groep, dan geschiedt de verandering van directie op hetzelfde commando en volgens dezelfde beginselen; de vleugelman, op wien de beweging plaats heeft, houdt halt.

Het herstellen der gesloten orde.

§ 195. Het herstellen der gesloten orde in de verspreide groep heeft zoowel stilstaande als in den marsch plaats *in* de lijn, waarop zij zich bevindt, en op den vleugelman op wien verspreid is.

§ 196. *Com^do^*:

Links (rechts) herstelt de groep.

Uitv.:

De linker- (rechter-) vleugelman blijft staan of houdt halt; de overige recruten sluiten uit de linker- (rechter-) flank naar hem aan en hernemen hunne plaatsen in de oorspronkelijke volgorde op twee gelederen.

Opleiding van eene sectie.

§ 197. Het onderricht aan eene sectie wordt gegeven door een luitenant of een onderofficier, S.-C^t^. De sectie, opgesteld als in de 3de Afdeeling, wordt in twee groepen

van gelijke of ongeveer gelijke sterkte afgedeeld. Bij de rechtergroep wordt nimmer een blind rot ingedeeld; de R.-G. is commandant van de rechter-, de L.-G. van de linkergroep.

§ 198. De plaats van de G.-C^{n}. is — tenzij in het reglement anders is bepaald — achter het midden hunner groep, zoodanig dat zij deze in haar geheel kunnen overzien en leiden; echter mogen zij, tot meerderen waarborg voor de goede uitvoering van eene beweging, deze plaats tijdelijk verlaten.

De tusschenruimte tusschen twee groepen van dezelfde sectie is de ledige ruimte tusschen de vleugellieden van die groepen en bedraagt normaal *acht* passen.

Het oplossen in gesloten groepen.

§ 199. Om eene sectie te doen verspreiden zal zij vooraf in gesloten groepen worden opgelost, d. i. de gesloten groepen zullen op de normale tusschenruimte van elkander worden gebracht.

§ 200. Om eene in front stilstaande (marcheerende) sectie in gesloten groepen op te

PERPUSTAKAAN NASIONAL

lossen *in* de lijn, waarop zij zich bevindt, commandeert de onderwijzer:

Links (rechts) in gesloten groepen.

Uitv.:

De commandant der rechter- (linker-) groep waarschuwt deze stil te blijven staan (doet haar halt houden).

De commandant der andere groep doet deze op de voor de gesloten orde voorgeschreven commando's en wijze uit de linker- (rechter-) flank naar hare plaats marcheeren.

§ 201. Om de sectie in gesloten groepen op te lossen *voorwaarts* van de lijn, waarop zij zich bevindt, wordt gecommandeerd:

Links (rechts) voorwaarts in gesloten groepen.

Uitv.:

Staat de sectie stil, dan doet de commandant der rechter- (linker-) groep deze aanmarcheeren, den pas inhoudende; de andere groep wordt op de voor de gesloten orde voorgeschreven commando's en wijze met den schuinschen marsch naar hare plaats geleid. Daar aangekomen marcheert zij voorwaarts en neemt de rechter- (linker-) groep den pas van de gewone lengte weder aan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Is de sectie in beweging, dan blijft de rechter- (linker-) groep rechtuit marcheeren, den pas inhoudende; de uitvoering geschiedt overigens zooals boven is aangegeven.

§ 202. Om een op twee gelederen of met verdubbelde rotten uit de flank stilstaande sectie in gesloten groepen op te lossen, wordt gecommandeerd.

Links (rechts) in gesloten groepen. of:

Links (rechts) voorwaarts in gesloten groepen.

Uitv.:

De commandant der voorste groep doet deze links (rechts) opmarcheeren en daarna halt houden of voorwaarts marcheeren, den pas inhoudende; de andere groep begeeft zich langs den korsten weg naar hare plaats links (rechts) van eerstgenoemde en marcheert daar eveneens links (rechts) op; bij het voorwaarts oplossen marcheert zij daarna voorwaarts en neemt de rechter- (linker-) groep den pas van de gewone lengte weder aan.

Is de sectie in beweging, dan geschiedt het oplossen naar dezelfde beginselen.

Marcheert de sectie uit de flank op één gelid, dan doet de onderwijzer, alvorens

PERPUSTAKAAN NASIONAL

haar in gesloten groepen op te lossen, de gelederen herstellen.

§ 203. Wanneer de onderwijzer tijdens het voorwaarts in groepen oplossen, *halt* commandeert, dan wordt door de groep op welke de beweging geschiedt, onmiddelijk halt gemaakt; de andere doet dit eerst, wanneer zij op hare plaats aangekomen is.

Het verspreiden der gesloten groepen.

§ 204. *Com^do:*

Verspreiden (Voorwaarts verspreiden).

Uitv.:

De linkergroep wordt altijd links (links voorwaarts), de rechtergroep rechts (rechts voorwaarts) door den G.-C^t. verspreid.

Wil de S.-C^t. de groepen achtereenvolgens doen verspreiden, dan geeft hij hiertoe de noodige aanwijzingen.

Tusschenruimten vermeerderen en verminderen.

§ 205. Om de ruimte tusschen de *groepen* van een in gesloten groepen opgeloste of geheel verspreide marcheerende sectie te vermeerderen, wordt gecommandeerd:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Links (rechts) op . . . pas uitbreiden.

Uitv.:

De rechter- (linker-) groep houdt den pas in; de andere groep komt door den schuinschen marsch op de aangegeven tusschenruimte, waarna het geheel voorwaarts marcheert.

Wordt het uitbreiden bevolen wanneer de sectie stilstaat dan blijft de rechter- (linker-) groep op hare plaats en wordt de andere uit de flank op de aangegeven tusschenruimte gebracht.

Het wederom aansluiten geschiedt op het com^do^:

Rechts (links) aansluiten.

Uitv.:

Naar dezelfde beginselen herneemt de linker- (rechter-) groep de normale tusschenruimte.

Het openen en sluiten in de groepen (§§ 187 en 188) heeft plaats op de aanwijzing van den S.-C^t.^; de linkergroep opent zich steeds links, de rechter- rechts; het sluiten geschiedt op tegenovergestelde wijze.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Marschen en veranderingen van directie.

§ 206. De marschen, zoomede het halt maken, worden uitgevoerd naar de beginselen der §§ 189 tot en met 193 op de commando's daarin aangegeven.

§ 207. De veranderingen van directie geschieden zoowel bij een stilstaande als bij een marcheerende sectie, om een der groepen als spil, steeds voorwaarts en in den regel onder hoeken kleiner dan 45°.

§ 208. Om eene in gesloten groepen opgeloste of verspreide stilstaande sectie in eene andere richting te brengen, geeft de onderwijzer de nieuwe directie aan en commandeert daarna:

Linker- (rechter-) vleugel vóór.

Uitv:

De groepen voeren volgens § 194 de bevolen verandering van directie uit; de linker- (rechter-) groep wordt daarna naar hare nieuwe plaats geleid.

§ 209. Marcheert de sectie, dan heeft de verandering van directie op hetzelfde commando en op dezelfde wijze plaats; het be-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

paalde in de slotalinea van § 194 is hierbij van toepassing.

Het versterken der tirailleurlinie.

§ 210. Om het versterken der tirailleurlinie te beoefenen, zal een der groepen worden verspreid; aan de achtergehouden groep wordt daarna zoo noodig vooraf hare in te nemen plaats aangewezen.

§ 211. *Com^do^*:.

Linker- (rechter-) vleugel versterken.

Uitv.:

De aangewezen groep wordt door haren commandant in den looppas naar de aangewezen plaats of met de normale tusschen ruimte op den genoemden vleugel gebracht, en daar aangekomen verspreid.

§ 212. Moet die versterking tevens dienen als ombuiging voor- of achterwaarts op den genoemden vleugel, dan ontvangt de G.-C^t^. vooraf daartoe de noodige aanwijzing; de verlenging voorwaarts geschiedt in den regel onder een hoek kleiner dan 45°.

Het herstellen der gesloten orde.

§ 213. *Com^do^:*

Op de linker- (rechter-) groep herstelt de sectie.

Uitv.:

Zijn de groepen verspreid dan worden zij, overeenkomstig het bepaalde in de §§ 195 en 196 hersteld naar het midden der sectie. De genoemde groep blijft staan of houdt halt; de andere sluit bij haar aan, zoodanig dat de sectie in de oorspronkelijke orde wordt hersteld.

Wanneer slechts één der groepen zich in de tirailleurlinie bevindt, geschiedt het herstellen der gesloten orde op dezelfde wijze op het com^{do}: *Op de voorste (achterste) groep herstelt de sectie.*

Tweede Artikel.

Het tirailleeren in het terrein.

§ 214. Alvorens tot het onderricht in het terrein over te gaan, zal aan de recruten het volgende worden medegedeeld:

Het doel van eenig gevecht, zoowel voor den enkelen man als voor een groep of een sterkere afdeeling, is het verdrijven van den vijand van eene door hem ingenomen plaats, of het te keer gaan van diens pogingen tot

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

nadering van de eigen stelling, en wel onder het toebrengen van de meest mogelijke verliezen.

Het bereiken van dit doel wordt mogelijk gemaakt door een krachtig en gericht vuur, dikwijls gevolgd door een gevecht met de bajonet; het goed gebruik van het geweer als schiet- en stootwapen is dus hoofdzaak.

Ter voorkoming van te veel verliezen door het vijandelijk vuur zal dikwijls de verspreide orde moeten worden aangenomen, waardoor ook de beweging gemakkelijker wordt en het meeste voordeel van het terrein kan getrokken worden.

Aangezien in bedekt terrein de mogelijkheid bestaat dat de tirailleur van zijn groep afraakt, wanneer hij hierop niet bijzonder let en dan geheel op eigen krachten moet steunen, zal hij vooral in zoodanig terrein zorgen zijn kameraden van dezelfde groep niet uit het oog te verliezen.

Mochten een of meer tirailleurs van hun groep zijn afgeraakt, dan moeten zij trachten zich daarbij zoo spoedig mogelijk weder aan te sluiten.

Mochten de tirailleurs in bedekt terrein het commando of de waarschuwing van den

PERPUSTAKAAN NASIONAL

G.-C'. niet hebben verstaan, dan voegen zij zich naar de beweging van hunne nevenlieden in de richting van dien commandant.

§ 215. Het terrein kan worden gebruikt:

1. Tot verhooging der uitwerking van het eigen vuur;

2. Tot vermindering van verliezen door het vijandelijk vuur, en;

3. Tot onttrekking aan het gezicht van den vijand.

§ 216. Bij de oefeningen in dit artikel, welke zooveel mogelijk op afwisselend terrein worden gehouden, wordt steeds aan de recruten medegedeeld, waar de vijand verondersteld wordt zich te bevinden; zoo mogelijk wordt hij door een of meer manschappen aangeduid of door eene afdeeling voorgesteld; in den beginne geheel ongedekt, later gedeeltelijk of geheel in het terrein opgesteld overeenkomstig de werkelijkheid.

§ 217. De onderwijzer moet in den aanvang het onderwijs zooveel mogelijk aanschouwelijk geven, door b. v. de bevolen bewegingen ten aanzien van de recruten te

doen uitvoeren en deze opmerkzaam te maken op hetgeen daarbij voor hen van belang is.

Door bij het onderricht een enkele maal den aangeduiden of voorgestelden vijand met losse patronen te doen vuren, zullen de recruten, daardoor op hunne fouten opmerkzaam gemaakt, worden aangespoord die uit zich zelf te verbeteren, en wordt de belangstelling opgewekt en levendig gehouden.

§ 218. Het onderricht wordt aanvankelijk aan iederen man afzonderlijk, daarna aan de geheele groep en later aan de sectie gegeven.

§ 219. Zoolang het eigen vuur niet geopend is, wordt eene houding aangenomen, welke een goed uitzicht op den vijand en het voorgelegen terrein toelaat en zooveel mogelijk dekking geeft.

Na het openen van het vuur wordt de knielende houding aangenomen, tenzij door den G.-C^t. anders wordt bepaald, en in die houding zooveel mogelijk van de voorhanden dekkingen gebruik gemaakt.

§ 220. Hoofdzaak is steeds, dat de vijand en het voorliggend terrein in het oog gehouden worden. Nimmer mag dan ook dek-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

king tegen het vijandelijk vuur ten koste van eigen vuuruitwerking gezocht worden en moet er voorts op worden gelet, dat sommige terreinvoorwerpen wel gezichtsdekking maar niet altijd bescherming tegen het vuur opleveren.

§ 221. Gedurende de beweging over een open terreingedeelte wordt, wanneer daartoe bevel gegeven is, dekking tegen het gezicht en het vuur van den vijand verkregen door snelle verplaatsing in gebogen houding van de eene dekking naar de andere; soms door kruipende bewegingen, welke echter alleen voor korte afstanden door enkele manschappen mogen worden uitgevoerd.

§ 222. De regels voor het gebruik van het terrein aan iederen recruut geleerd gelden in hoofdzaak ook in de groep en in de sectie.

Het onderwijs heeft overigens plaats volgens de beginselen van het vorig artikel, doch met inachtneming van hetgeen in het verdere gedeelte van dit artikel is bepaald.

§ 223. De G.-Cn. zorgen, dat de recruten hunner groep binnen de beschikbare ruimte

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

van de voordeelen van het terrein gebruik maken.,

In bedekt terrein vooral is het door het moeielijk overzicht van belang, dat iedereen medewerke tot het bewaren van het verband en tot wederkeerige ondersteuning.

De G.-C^t., die verantwoordelijk is dat geen recruten zijner groep afdwalen, zal hierop in bedekt terrein bijzonder letten.

§ 224. De G.-C^t. zal, telkens wanneer de groep halt heeft gemaakt, nagaan of plaats en houding van iederen tirailleur juist gekozen zijn.

Hij maakt de recruten hierbij op het voor- of nadeelige van hunne plaats opmerkzaam; verplaatsing der tirailleurs geschiedt slechts bij bepaalde noodzakelijkheid, daar het opmerkzaam maken op de begane fouten de recruten van zelf aanspoort die in den vervolge te voorkomen.

§ 225. Bij het onderricht der sectie let de onderwijzer in de eerste plaats op de juiste opstelling en beweging der groepen in haar geheel. Telkenmale na het halt houden der tirailleurlinie gaat hij na, of bij de opstelling der groepen ten opzichte van elkander

op de beste wijze van het terrein partij getrokken is.

Verspreiden.

§ 226. Daar bij het oplossen in gesloten groepen en het verspreiden snelheid van uitvoering noodig kan zijn, zal de onderwijzer die bewegingen nu en dan in den looppas doen uitvoeren.

Maakt de terreingesteldheid bij het verspreiden wenschelijk, dat een groep nog eenigen tijd gesloten blijft, dan heeft de G.-C^{t}. de bevoegdheid haar eerst later te doen verspreiden.

§ 227. Wanneer een sectie uit de flank marcheert, kan zij ook worden verspreid zonder vooraf in gesloten groepen te zijn opgelost. De S.-C^{t}. geeft hiertoe de noodige aanwijzingen. De G.-C^{n}. doen hunne groepen bij opvolging verspreiden overeenkomstig het bepaalde bij § 185.

Marschen.

§ 228. Gedurende de marschen hebben ook de G.-C^{n}. de bevoegdheid de tirailleurs in de groep te doen openen en sluiten,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

indien de *terreingesteldheid* dit noodzakelijk maakt; de door den S.-C^t. bevolen opstelling in de groep moet echter zoodra mogelijk worden hernomen.

Ook kunnen zij, doch eveneens slechts wanneer dit noodzakelijk is, de groep tijdelijk uit de flank doen marcheeren; het bepaalde omtrent het hernemen van de bevolen opstelling is hier mede van toepassing.

Wanneer een uit de flank marcheerende groep in de tirailleurlinie halt houdt, wordt zij door den G.-C^t, zoo het terrein dit slechts eenigszins toelaat, dadelijk in het oorspronkelijk front hersteld.

Het uitbreiden kan doelmatig zijn tot het omtrekken van hindernissen, het beter bestrijken van het voorgelegen terrein of het innemen eener meer voordeelige stelling. Het uitbreiden en weder aansluiten heeft als regel tijdens de beweging plaats.

Bij snelle bewegingen zullen niet zelden de tusschenruimten in de groep iets grooter worden; het is dan echter de zaak van den G.-C^t. toe te zien, dat bij het halt houden het verband in de groep hersteld is, zoodat daarna geen verplaatsing meer behoeft te geschieden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij kleine directieveranderingen wordt niet halt gehouden en begeven zich de groepen en de manschappen in de groepen geleidelijk in de nieuwe richting, waartoe de noodige aanwijzingen worden gegeven.

Is een groote directieverandering noodzakelijk, dan geschiedt die zooals in § 208 is aangegeven.

Bij het halt houden wordt altijd front naar den vijand gemaakt en zonder verder commando de houding aangenomen bedoeld in § 219, welke houding bij het in beweging stellen van de groep, eveneens zonder afzonderlijk commando, wordt verlaten.

Vuren.

§ 229. Ten einde de recruten te leeren ook bij het vuren steeds een goed gebruik van het terrein te maken, wordt hun thans ook het laden, ontladen, aanleggen en vuren in de liggende en in de zittende houding geleerd; een en ander geschiedt op waarschuwing van den onderwijzer.

§ 230. Om het geweer in de liggende houding te laden, wentelt de recruut zich eenigszins op de linkerzijde, steunende op

PERPUSTAKAAN NASIONAL

den linkerelleboog, het bovenlijf een weinig opgericht; het geweer wordt, na den patroonzak te hebben geopend, naar voren gebracht en steunt met de punt van de kolf op den grond; de linkerhand even vóór het vizier; het geweer ligt nagenoeg horizontaal.

Om te laden in de zittende houding gaat de recruut op den grond zitten, de knieën opgetrokken, de hielen zoo mogelijk in den bodem gedrukt, en houdt het geweer naar dezelfde beginselen als bij de knielende houding, de kolf nu op het bovengedeelte van de rechterdij gesteund.

De lading en het ontladen geschieden overigens naar de aangegeven beginselen.

In de liggende houding wordt het geweer na het ontladen naar achter teruggebracht (§ 76).

§ 231. Bij het vuren in liggende houding, kan de onderwijzer het geweer al of niet doen opleggen.

Opgelegd zijnde, rust de rechterelleboog op den grond, de onderzijde van de kolf wordt met de linkerhand omvat en de kolfplaat tegen den rechterschouder gedrukt. Is het geweer niet opgelegd, dan ondersteunt

PERPUSTAKAAN NASIONAL

de linkerhand het vóór den beugel. Bij opgelegd geweer moet het steunpunt zoo dicht mogelijk bij de tromp worden gezocht. Na het ophouden van het vuur wordt het geweer met den knop naar boven neergelegd.

Bij het vuren in zittende houding steunen de beide ellebogen op de gelijknamige knieën.

De oefening in het vuren in de verschillende houdingen moet met de recruten op de hindernisbaan (§ 250) worden herhaald, ten einde hun te leeren daarbij van verschillende terreinvoorwerpen partij te trekken en hunne houding naar die voorwerpen te regelen. Daarbij worden de volgende regels in acht genomen:

Moet worden aangelegd achter een dikken boom, dan gaat de recruut zoo dicht mogelijk daarbij staan; het geweer wordt rechts tegen den boom gelegd en gesteund door den tegen den boom gedrukten linkervoorarm, het lichaam zooveel mogelijk gedekt en het hoofd slechts zooveel op zijde als voor de richting noodig is.

Een dunne boom wordt als steun voor de linkerhand gebruikt; het geweer rust tusschen den duim en de opwaarts uitgestrekte vingers en wordt met den duim tegen den boom gedrukt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Achter een verhevenheid, borstwering of muur, of in een ingraving, sloot of kuil wordt de houding zoodanig gekozen, dat de recruut over den rand der dekking op het doel kan richten; evenzoo achter struikgewas of een heg, indien men er niet doorheen kan zien.

§ 232. Het vuur wordt nimmer gedurende de beweging afgegeven; steeds wordt daartoe halt gehouden.

Vuren zonder richten is munitieverspilling. Bij het onderwijs moet er daarom van den aanvang op worden gelet, dat de vizieren naar behooren zijn gesteld en op het aangegeven doel gericht wordt.

§ 233. Niemand vuurt zonder commando of aanwijzing; alleen tot waarschuwing en alarmeering, wanneer deze niet op andere wijze kunnen geschieden, en tot onmiddellijke lijfsweer mag hiervan worden afgeweken.

§ 234. De te beoefenen vuren zijn:

Salvovuur, niet boven de 500 M.

Tirailleurvuur, niet boven de 250 M.

De vuren worden in den regel knielende afgegeven, welke houding zonder commando

wordt aangenomen; is het voor het goed zien van het doel noodig, dan kan de G.-C^t. die staande doen afgeven. Om liggende te vuren is eveneens bevel van den G.-C^t. noodig; de beoefening van het vuren in liggende houding mag alleen geschieden in de *verspreide* groep bij daarvoor gunstige omstandigheden, b. v. bij de plaatsing der tirailleurs op punten hooger dan het voorgelegen terrein.

§ 235. Zoowel bij het *salvo-* als bij het *tirailleurvuur* worden steeds *drie* patronen verschoten, niet minder en ook niet meer; de uitzonderingen op dezen regel zijn in het reglement vermeld.

Voor de voortzetting van het vuur moet een nieuw bevel worden afgewacht.

§ 236. Bij het onderricht in het vuren aan één groep commandeert de onderwijzer voor het *salvovuur:*

1..... *M.* (*standvizier*, *enz.*)
2. AAN.
3. VUUR.

en voor het *tirailleurvuur*:

.... *M.* (*standvizier*, *enz.*), *tirailleurvuur.*

Uitv.:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Het salvovuur wordt uitgevoerd als in de 3de afdeeling is aangegeven.

Bij het tirailleurvuur vuren de recruten bedaard en zonder zich naar elkander te regelen.

Op het bepaalde in § 235 wordt vooral bij het tirailleurvuur gelet.

Het doel wordt zoo noodig genoemd, nadat het vizier aangegeven is.

§ 237. Bij een sectie commandeert de onderwijzer na *vizier* en *doel* te hebben genoemd:

Salvovuur of *tirailleurvuur.*

Voor de G.-Cn. geldt het bepaalde in de vorige paragraaf; zij regelen zich bij het uitspreken van de comdo's AAN. en VUUR. zoodanig naar elkander, dat de salvo's behoorlijk kunnen worden afgegeven.

§ 238. Wil de onderwijzer bij uitzondering het vuur doen ophouden, vóórdat *drie* schoten gedaan zijn, dan commandeert hij:

Ophouden met vuren.

Uitv.:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

De G.-Cⁿ. doen het vuur staken, bij het tirailleurvuur door het commando te herhalen, bij het salvovuur door geen salvo's meer te commandeeren; in het eerste geval wordt het tirailleurvuur onmiddellijk gestaakt.

Bij één groep geschiedt de uitvoering naar dezelfde beginselen.

§ 239. De onderwijzer zal ook het vuren zoowel stilstaande als in beweging doen beoefenen door enkele met name te noemen recruten, die goede schutters voorstellen, een bepaald aantal schoten te doen afgeven; bij de sectie kan hij ook de G.-Cⁿ. opdragen hiertoe het noodige te bevelen. De genoemde recruten begeven zich daartoe, wanneer de linie in beweging is, vlug buiten de groep naar 's vijands zijde en hernemen na gevuurd te hebben zoo spoedig mogelijk hunne plaatsen.

Vooral bij flankbewegingen zal dit vuur moeten worden beoefend; de tirailleurs, die geschoten hebben kunnen dan, zoo noodig, achter hun groep aansluiten en later hunne plaatsen hernemen.

§ 240. Bij het vuren moet ook beoefend worden het *sprongsgewijze* voorwaarts gaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Door dit laatste wordt in den regel verstaan het in den looppas gaan van de eene stelling naar de andere; bij uitzondering kan deze beweging bij voldoende dekking ook langzamer geschieden; bij het onderricht aan de sectie wordt zij verricht door de beide groepen tegelijk.

Op open en effen terrein zal elke sprong ongeveer 50 M. groot moeten zijn; in bedekt en doorsneden terrein regelt zich deze afstand naar de voorhanden dekkingen en hindernissen.

Bij of kort na het intreden eener vuurpauze begeven de G.-C^n. zich vóór de groep en geleiden deze naar de nieuw in te nemen stelling; bij de sectie geschiedt dit op aanwijzing van den S.-C^t. door de beide G.-C^n. tegelijk.

Het vuur wordt niet heropend vóór de tirailleurs op adem zijn gekomen.

§ 241. Bij de sectie zal de onderwijzer het bij gedeelten teruggaan doen beoefenen.

Een der groepen wordt aangewezen om het vuur te blijven voortzetten, de andere wordt door haren commandant naar een aan te geven stelling geleid; daar aange-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

komen opent zij het vuur, waarna eerstgenoemde op de waarschuwing van den S.-C^t. in de nieuwe stelling volgt.

Bij het onderricht moet den recruten vooral worden ingeprent, dat niemand teruggaat dan op last van den G.-C^t. en dat niemand hem voorbij loopt.

Versterken der tirailleurlinie.

§ 242. Wanneer bij het versterken der tirailleurlinie door onvoldoende ruimte of andere oorzaken manschappen van de versterkende groep in de andere geraken, volgen zij het commando en de aanwijzingen van den commandant der laatste.

Als regel geldt, dat bij de beoefening van het versterken der tirailleurlinie deze tevens een beweging voorwaarts maakt.

Stormaanval.

§ 243. Voor de beoefening van den stormaanval zal de onderwijzer te voren tijdig een punt van aanval aanwijzen.

Die aanval zal worden voorafgegaan door een vuur der groepen, dat nimmer liggende, maar altijd knielende of staande wordt afgegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Op den gewenschten afstand, hoogstens 100 M., gekomen zal de onderwijzer commandeeren:

Standvizier vuren.

Uitv.:

Op de herhaling van dit commando door de G.-C^{n}. geeft ieder tirailleur met standvizier vuur en blijft daarmede doorgaan; zooveel mogelijk wordt door de G.-C^{n}. gelet op het nakomen van de regels voor de richting (§ 15, G. v. h. O.)

Wanneer dit vuur gedurende *een á twee* minuten is afgegeven, commandeert de onderwijzer:

Versnelde pas,

waarop de G.-C^{n}. door het com^{do}:

Ophouden met vuren,

hetwelk, zoo noodig, krachtig wordt herhaald, het vuur doen staken, zich vóór hunne groepen begeven en deze met den *versnelden* pas voorwaarts doen gaan.

Na aldus eenigen afstand te hebben doen doorloopen, zal de onderwijzer zich vóór het midden der linie begeven en commandeeren:

Attaqueeren,

waarop de G.-C^{n}., dit commando herhalen-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

de, hunne groepen vóórgaan; de geweren worden genomen als in § 147 is bepaald; alles neemt den *looppas* aan en volgt den onderwijzer, op wiens voorbeeld daarbij door allen een levendig *hoerah* wordt aangeheven.

De onderwijzer laat met dien pas eenigen afstand (hoogstens 50 pas) afleggen, waarna hij op het aanvalspunt of in de vijandelijke stelling gekomen *halt* commandeert. Op dit commando, dat door de G.-C^n. wordt herhaald, houdt iedere groep halt, de onderwijzer en de G.-C^n. begeven zich achter de linie; de laatste doen hun groep vuren en daarmede voortgaan, tenzij tegenbevel gegeven of totdat staking van het vuur door den onderwijzer bevolen wordt.

Na het ophouden van het vuur worden de groepen en de sectie onmiddellijk hersteld (§§ 196 en 214), en daarna zoo noodig nog eenige salvo's afgegeven.

Handelingen tegen onverhoedsche aanvallen.

§ 244. Tegen een onverhoedschen aanval met het blanke wapen zoomede tegen den cavalerist verdedigt zich de enkele man door eén goed gebruik van zijn geweer en van het terrein.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bij een groep begeeft de G.-C^{t}. zich met den looppas naar een der vleugels zijner groep en laat de manschappen verzamelen op het com^{do}:

Groepen formeeren.

Uitv.:

Alle recruten sluiten in den snelsten gang aan naar den vleugel, waar de G.-C^{t}. zich bevindt en stellen zich op twee gelederen, zonder hierbij op onderlinge plaatsing te letten.

Het groepen formeeren geschiedt in den regel in de lijn waarop zich de groep bevindt; nimmer achterwaarts, dan nog liever voorwaarts.

Geschiedt de aanval van verschillende kanten dan laat de G.-C^{t}. een of beide vleugels der groep ombuigen tot het vormen van een minder of meer gesloten kring.

De aanval wordt ontvangen met *salvovuur* met standvizier, of men gaat den vijand terstond met *hoerah* te gemoet.

Nadat de aanval is afgeslagen, hernemen de tirailleurs op het com^{do}: *Verspreiden*, hunne oorspronkelijke plaatsen in de tirailleurlinie.

Voor de sectie gelden dezelfde beginselen; de S.-C^{t}. commandeert: *Groepen formeeren*,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

waarop de G.-C^n. hunne groepen als boven doen verzamelen. De S.-C^t. beoordeelt of er tijd is om de groep te vereenigen; de meest bedreigde blijft altijd staan. Zijn de groepen vereenigd, dan wordt de sectie gecommandeerd door haren commandant en geldt voor hem wat voor den G.-C^t. bepaald is.

Bij plotselinge bedreiging kan de G.-C^t. zijn groep ook in de sectie doen verzamelen, zonder bevel daartoe af te wachten. Is de andere groep niet bedreigd, dan snelt zij ter hulp of, indien daartoe gelegenheid bestaat, beschiet zij den aanvaller van ter zijde of in de flank.

Derde Artikel.

Gymnastische oefeningen.

§ 245. De gymnastische oefeningen hebben ten doel de gewrichten en ledematen van den recruut losser en leniger te maken en zijn spierkracht te ontwikkelen.

§ 246. Daar de gymnastische oefeningen in den beginne zeer vermoeiend zijn, ten gevolge der ongewone inspanning van het spierstelsel, moet daarbij voorzichtig te werk gegaan en rekening gehouden worden

met de lichamelijke gesteldheid der recruten; door geleidelijke opvoering van de daarbij te stellen eischen moet de gewenschte graad van geoefendheid worden verkregen.

Afwisseling is bij de oefeningen hoofdzaak; voortdurende herhaling van dezelfde beweging moet daarom worden vermeden, evenals het lang doen verblijven in eene vermoeiende houding.

De opstelling voor deze oefeningen is als in § 149 is bepaald.

§ 247. De onderwijzer moet de te verrichten bewegingen aan de recruten uitleggen en in den beginne vóórdoen; de uitvoering geschiedt op een waarschuwing.

§ 248. Wanneer een zekere graad van geoefendheid bereikt is, moet de onderwijzer trachten eenige gelijkmatigheid in de uitvoering der bewegingen te verkrijgen, door daarbij tellende de tijdmaat aan te geven; deze is in den beginne langzaam en wordt later versneld.

Om eene oefening eenige malen achter elkander te doen verrichten wordt met tellen voortgegaan.

§ 249. Bij alle bewegingen op-, beneden-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

en voorwaarts van de armen blijven deze op een onderlingen afstand gelijk aan dien tusschen de schouders; de handen tot een vuist gesloten.

§ 250. Bij elk depot-bataljon moet een gedeelte van het exercitieterrein geschikt gemaakt zijn voor de oefeningen in het springen en het overwinnen van terreinhindernissen.

Dit geschiedt door het aanleggen van een hindernisbaan breed ongeveer 10 M. en lang zoo mogelijk 100 M., hetzij recht of in een gebroken lijn, of van zoodanige lengte als de plaatsruimte zal toelaten.

Op deze baan moeten verschillende hindernissen zijn aangebracht, als: greppels en slooten van verschillende diepte en breedte al of niet in verband met aardopwerpingen van verschillend profiel, welke ook afzonderlijk moeten zijn aangebracht, alsmede op enkele plaatsen of langs de kanten heggen van verschillende hoogte en zoo mogelijk andere voor de oefeningen wenschelijke hindernissen.

Het aanleggen en het onderhoud van de hindernisbaan geschiedt door de zorg van het korps.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij andere korpsen hebben deze oefeningen plaats op daarvoor geschikte terreinen buiten het exercitieveld.

Oefening der spieren en gewrichten.

§ 251. *Opwaarts uitstrekken der armen.*

Uitv.:

1. De handen tot een vuist gesloten langs de dijen en de heupen naar boven brengen tot aan de oksels, de vuisten bijna tegen en de nagels naar het lijf; de bovenarm naar achteren gedrukt.
2. De armen recht naar boven uitstrekken, de nagels naar voren.
3. De armen in de houding bij 1. bedoeld terugbrengen.
4. De armen langs het lijf naar beneden uitstrekken en de positie wederom aannemen.

§ 252. *Zijwaarts uitstrekken der armen.*

Uitv.:

1. Als bij § 251.
2. De armen horizontaal zijwaarts uitstrekken, de handpalmen naar beneden gekeerd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

3 en 4. Als 3 en 4 bij § 251.

§ 253. *Voorwaarts uitstrekken der armen.*

Uitv.:

1. Als 1 bij § 251.

2. De armen horizontaal naar voren uitstrekken, de handpalmen naar beneden.

3 en 4. Als 3 en 4 bij § 251.

§ 254. *Op-, zij- en voorwaarts uitstrekken der armen.*

Uitv.:

Opvolgend de bewegingen uitvoeren in de §§ 251 tot en met 253 voorgeschreven. De bewegingen moeten met kracht en eenigszins rukkend geschieden.

§ 255. *Voor- (achter-) waarts draaien van den* { *rechter-* / *linker-* } *arm.*

Uitv.:

Den genoemden arm gestrekt voor- (achter-) waarts dicht langs het lijf doen draaien en daarmede voortgaan, het bovenlijf zooveel mogelijk stilhoudende.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Deze beweging kan ook met beide armen tegelijk geschieden.

§ 256. *Bovenlijf voorover buigen en oprichten.*

Uitv.:

1. Het bovenlijf zoover mogelijk voorover buigen, zoodat de natuurlijk hangende armen bijna den grond raken; de knieën gestrekt.

2. Het bovenlijf oprichten en de vorige houding wederom aannemen.

§ 257. *Knieën buigen en strekken.*

Uitv.:

1. De knieën buigen en het lichaam recht op en neer zoover mogelijk doen doorzakken; de armen natuurlijk hangende; de dijen rusten tegen de kuiten; tegelijkertijd de hielen oplichten en het gewicht van het lichaam doen rusten op de ballen van de voeten.

2. De vorige houding hernemen.

§ 258. *Rechter- (linker-) been oplichten en uitstrekken.*

Uitv.:

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

1. De knie buigende, het genoemde onderbeen zoover mogelijk achterwaarts naar boven brengen; het bovenbeen blijft op zijn plaats.

2. Met een krachtigen ruk het geheele been naar voren uitstrekken; de punt van den voet naar beneden en eenigszins buitenwaarts gedraaid.

3. Het been in de oorspronkelijke houding terugbrengen.

Loopen.

§ 259. De *gewone gang* wordt beoefend om de recruten ongedwongen en vlug te leeren loopen en de gewoonte te doen verkrijgen het lichaam natuurlijk te bewegen; de armen volgen de beweging van het lichaam.

De *looppas* wordt onderwezen en uitgevoerd zooals in § 33 is aangegeven.

Aan de beoefening er van kan een wedstrijd in het snelloopen verbonden worden, waarbij een afstand van 100 à 150 M. in den kortst mogelijken tijd wordt afgelegd; dit kan later op de hindernisbaan herhaald worden.

Sprongen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 260. Bij de sprongen moet het volgende worden in acht genomen:

1. De handen moeten tot een vuist gesloten zijn en de ademhaling moet onder den sprong worden ingehouden.

2. Het neerkomen na den sprong heeft plaats op de ballen van de aaneengesloten voeten onder het eenigszins buigen der knieën, de armen voorwaarts uitgestrekt; onmiddellijk daarna richt de recruut zich op en laat de armen hangen.

3. Bij de sprongen zonder aanloop worden de voeten steeds aaneengesloten voor den sprong.

4. De plaats voor het neerkomen na den sprong bestemd mag niet hard of steenachtig zijn.

§ 261. De oefening in den hoogtesprong geschiedt over een koord, dat los over twee steunpunten ligt, aanvankelijk op eene hoogte van 0.4 M., later met den aanloop op te voeren tot 0.8 M.

Tot het springen van de plaats stelt zich de recruut op een afstand van de koord gelijk aan de hoogte; de knieën worden gebogen, het lichaam rustende op de ballen

PERPUSTAKAAN NASIONAL

der voeten en de armen naar achteren gestrekt. Daarna geeft de recruut zich met kracht op en doet onder het vooruitbrengen van de armen en het sterk optrekken der beenen den sprong over het touw; op het hoogste punt van den sprong worden de beenen zooveel mogelijk naar voren gestrekt; het neerkomen en oprichten geschiedt als in § 260 is voorgeschreven.

§ 262. De oefening in den lengtesprong geschiedt bij voorkeur over een sloot van ongeveer 0.5 M. diepte, aan het eene uiteinde ongeveer 1 M. aan het andere 3.5 M. breed.

§ 263. De sprongen in de hoogte en lengte moeten ook worden verricht na een voorafgaanden aanloop, aanvankelijk van een achttal later van een vijftiental passen met geleidelijk versneld tempo, waarbij de laatste passen eenigszins worden verkort. Het afstooten en opgeven van het lichaam voor den sprong geschiedt dan met den voet die vóór is; de voeten worden onder den sprong naast elkander gebracht, om bij het neerkomen te kunnen handelen overeenkomstig de aangegeven beginselen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 264. De oefening in den dieptesprong heeft plaats van eene verhevenheid van ongeveer 1 later van hoogstens 2 M..

Tot den sprong worden de aaneengesloten voeten zoo dicht mogelijk bij den rand der verhevenheid geplaatst, daarna de knieën doorgebogen, ten einde de hoogte van het lichaam boven den grond te verminderen; vervolgens wordt het lichaam op de ballen der voeten iets opgegeven en doet de man den sprong onder het uitstrekken der beenen; de armen worden daarbij naar voren gebracht om het lichaam bij het neerkomen zoo noodig te steunen. Het neerkomen geschiedt volgens de aangegeven beginselen.

Oefeningen met het geweer.

§ 265. De oefeningen met het geweer dienen om den recruut met het gewicht en het hanteeren van het geweer meer vertrouwd te maken en tot versterking der spieren.

§ 266. De bewegingen vermeld in de §§ 251 tot en met 258, behalve het zijwaarts uitstrekken en het draaien der armen, worden met het geweer in beide handen herhaald.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

der voeten en de armen naar achteren gestrekt. Daarna geeft de recruut zich met kracht op en doet onder het vooruitbrengen van de armen en het sterk optrekken der beenen den sprong over het touw; op het hoogste punt van den sprong worden de beenen zooveel mogelijk naar voren gestrekt; het neerkomen en oprichten geschiedt als in § 260 is voorgeschreven.

§ 262. De oefening in den lengtesprong geschiedt bij voorkeur over een sloot van ongeveer 0.5 M. diepte, aan het eene uiteinde ongeveer 1 M. aan het andere 3.5 M. breed.

§ 263. De sprongen in de hoogte en lengte moeten ook worden verricht na een voorafgaanden aanloop, aanvankelijk van een achttal later van een vijftiental passen met geleidelijk versneld tempo, waarbij de laatste passen eenigszins worden verkort. Het afstooten en opgeven van het lichaam voor den sprong geschiedt dan met den voet die vóór is; de voeten worden onder den sprong naast elkander gebracht, om bij het neerkomen te kunnen handelen overeenkomstig de aangegeven beginselen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 264. De oefening in den dieptesprong heeft plaats van eene verhevenheid van ongeveer 1 later van hoogstens 2 M..

Tot den sprong worden de aaneengesloten voeten zoo dicht mogelijk bij den rand der verhevenheid geplaatst, daarna de knieën doorgebogen, ten einde de hoogte van het lichaam boven den grond te verminderen; vervolgens wordt het lichaam op de ballen der voeten iets opgegeven en doet de man den sprong onder het uitstrekken der beenen; de armen worden daarbij naar voren gebracht om het lichaam bij het neerkomen zoo noodig te steunen. Het neerkomen geschiedt volgens de aangegeven beginselen.

Oefeningen met het geweer.

§ 265. De oefeningen met het geweer dienen om den recruut met het gewicht en het hanteeren van het geweer meer vertrouwd te maken en tot versterking der spieren.

§ 266. De bewegingen vermeld in de §§ 251 tot en met 258, behalve het zijwaarts uitstrekken en het draaien der armen, worden met het geweer in beide handen herhaald.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Op de waarschuwing: *Geweer voor het lijf*, wordt daartoe het geweer uit de houding met het geweer *bij den voet*, met de volle rechterhand opgelicht en met de tromp naar links gedraaid; de linkerhand vat het geweer naast de rechter- aan, waarna de laatste het geweer in de greep vat en doorschuift tot de linkerhand tegen den onderband sluit; de kolf rechts, de loop naar boven; de handen met de kneukels naar voren; de armen natuurlijk hangende.

De houding met het geweer *bij den voet* wordt hernomen op de waarschuwing: *Geweer afzetten.*

§ 267. Het geweer wordt in de linkerhand genomen uit de houding met het geweer *bij den voet*, op de waarschuwing:

Geweer in de linkerhand.

Uitv.:

Het geweer met de rechterhand oplichten, het in de linker- iets boven het vizier overnemen, deze ter hoogte van de linkerborst plaatsen, de nagels naar het lijf, het geweer recht op en neer, de ontlaadstok naar voren; de bovenarm op zijn plaats.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Is het geweer in de linkerhand genomen, dan waarschuwt de onderwijzer:

Arm strekken.

Uitv.:

1. Den linkerarm recht vooruit ter hoogte van den schouder uitstrekken, de nagels rechts.

2. Den linkerarm in de vorige houding terugtrekken.

Is de recruut in de houding 1 en waarschuwt de onderwijzer: *Op en neer bewegen*, dan wordt de linkerarm op en neer bewogen, daarbij een hoek beschrijvende van hoogstens 90°; het geweer blijft daarbij vertikaal.

De houding met het geweer *bij den voet* wordt hernomen op de waarschuwing: *Geweer afzetten.*

§ 268. Wanneer het geweer overeenkomstig het voorgeschrevene in § 106 in den aanslag is gebracht, zal de onderwijzer beurtelings de rechter- (linker-) hand van en aan het geweer laten brengen, ten einde de recruten te oefenen in het met één hand tegen den schouder drukken van het geweer; de recruten moeten hierbij trachten op het doel gericht te blijven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 269. De oefeningen in de §§ 259 tot en met 264 omschreven zullen eveneens gewapend worden herhaald, waarbij eene geleidelijke verzwaring zal worden in acht genomen.

Het geweer wordt daarbij ongedwongen omlaag gedragen; bij het neerkomen na een sprong wordt de bajonet eenigszins opgelicht, om het in den grond geraken te voorkomen.

Vierde Artikel.

VOORNAAMSTE PLICHTEN EN GEDRAGREGELS VAN DEN SOLDAAT, DEN GROEPSCOMMANDANT EN DEN SECTIECOMMANDANT IN HET GEVECHT.

§ 270. *Van den soldaat.*

I. Een der eerste plichten van den soldaat in het gevecht is kalm en vastberaden op de plaats te blijven, welke hij in het gelid of in de tirailleurlinie inneemt en op zijn onmiddellijken aanvoerder te letten, opdat diens bevelen door hem steeds behoorlijk verstaan en dadelijk uitgevoerd kunnen worden.

II. De soldaat moet met zijn kame-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

raden samenwerken en daartoe, vooral in bedekt terrein, zorg dragen, dat hij bij zijn groep blijft.

Afgedwaald zijnde, moet hij trachten zich zoo spoedig mogelijk weder aan te sluiten en zich daartoe melden bij den eersten meerdere, dien hij op zijn weg ontmoet, ongeacht of deze al dan niet tot zijn korps of compagnie behoort.

Geraakt hij in de tirailleurlinie bij een andere groep, dan blijft hij daar voorloopig, en gehoorzaamt inmiddels den aanvoeder als zijn eigen G.-C^t.

III. Bij het vuren moet de soldaat het aangegeven vizier *juist* stellen, richten op den onderkant van het doel en zijn schot zoo rustig mogelijk afgeven; hij mag in de verspreide orde niet vuren onmiddelijk langs of over kameraden heen, noch dekking zoeken ten nadeele van zijn schot.

De soldaat moet op het hooren van een herhaald scherp gefluit achter zich het vuur onmiddellijk staken, en ten allen tijde ongeveer het aantal patronen kunnen opgeven, dat nog in zijn bezit is.

Wordt zijn geweer bij het vuren onklaar,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

dan staakt hij het schieten, wacht, om daarvan te rapporteeren, zonder van zijn plaats te gaan, den afloop van het vuur af en zet inmiddels, bij dat in staande houding, het geweer *bij den voet.*

Tijdens het vuren te bukken, om een gevallen patroon op te rapen, is verboden.

Behalve tot het geven van een alarmschot bij de onverwachte verschijning van den vijand, wanneer daarvan zoo spoedig mogelijk kennis gegeven moet worden en dit niet op andere wijze kan geschieden, mag de op zichzelf staande soldaat niet vuren op grootere afstanden, dan voor het individueele schot bepaald is.

IV. Geen soldaat mag zonder bevel zijn plaats verlaten om gewonde kameraden bij te staan; deze worden voorloopig het beste geholpen door den vijand te verslaan. Alleen bij een gedwongen terugtocht, wanneer de gewonden anders in de handen van den Inlandschen vijand zouden vallen, behoeft de soldaat geen bevel af te wachten, om zijn gewonden kameraad mede te voeren.

Licht gewonden blijven, zoo lang zij zich bewegen en het geweer hanteeren kunnen,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

op hun plaats en verwijderen zich niet zonder voorkennis van den S.-C^t. De gewonde soldaat moet zich inspannen, om zijn lichamelijk lijden flink te dragen en zijne kameraden niet door klagen te ontmoedigen.

V. Vallen de officieren en de mindere aanvoerders, dan is nog niet alles verloren, zoolang er nog een dapper soldaat is, die het commando op zich neemt en door zijn voorbeeld en flink optreden de afdeeling of groep bijeenhoudt, den aanval doorzet of zich den vijand van het lijf houdt.

VI. Ook bij een gedwongen terugtocht moet de soldaat opgewekt blijven en mag hij het hoofd niet laten hangen of zich ontmoedigd toonen. Het is in zulke omstandigheden vooral, dat hij kan toonen een goed soldaat te zijn.

VII. Bij plotselinge aanvallen of verrassingen is het hoofdzaak den moed niet te verliezen, het daarbij aangeheven geschreeuw of gegil moet den soldaat niet van de wijs brengen. Bij genoeg koelbloedigheid en zelfvertrouwen is een goed en behendig gebruik van het geweer als schiet- en stootwapen een

PERPUSTAKAAN NASIONAL

afdoend middel, om zelfs een overmachtigen vijand te weerstaan.

VIII. Bij het voorwaarts gaan mag niemandaarzelen; slechts op commando of aanwijzing wordt halt gemaakt.

Een stormaanval, eenmaal begonnen, moet worden doorgezet, om den vijand met de bajonet te lijf te kunnen gaan; een terugtocht, nadat de storm begonnen is, leidt tot de grootste verliezen, daar juist dan het vijandelijk vuur de meeste uitwerking heeft.

Bij het *attaqueeren* moet ieder er naar streven de voorste te zijn; de gewone regels voor het bewaren van verband en richting gelden hierbij niet; het verband wordt gehouden naar den S.-C^t. den G.-C^t. en de voorste manschappen.

Een stormaanval welke, met den vasten wil om den vijand te verdrijven, *aanvangt*, is reeds half gelukt; *niet* bang zijn, *goed* schieten en *vertrouwen* op de bajonet zullen altijd den goeden uitslag van het gevecht verzekeren.

IX. Is de vijand verdreven, dan mag de soldaat hem niet op eigen gelegenheid naloopen; het vuur staken en zich bij zijn onmiddellijken aanvoerder voegen, is dan het eerste wat gedaan moet worden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 271. *Van den groepscommandant.*

I. De G.-C^t. in de tirailleurlinie is verantwoordelijk voor de plaats en de houding van de onder zijn bevelen gestelde tirailleurs, voor de opstelling van de groep en voor de wijze, waarop de gegeven bevelen door haar worden uitgevoerd.

Hij waakt vooral in bedekt terrein, dat geen manschappen afdwalen.

Is geen reserve G.-C^t. ingedeeld, dan wijst hij een zijner manschappen aan, om hem zoo noodig te vervangen.

Valt de S.-C^t. uit, dan neemt de hoogste of oudste in graad van de beide G.-C^n., zonder daartoe nader bevel af te wachten, het commando van de sectie op zich.

Als commandant der groep, waarbij zich, indien de sectie gesplitst is, de S.-C^t. niet bevindt, zal hij, bij het hooren van een stoot op het tirailleerfluitje, naar den C.-C^t. of den commandant der tirailleurlinie zien.

De G.-C^t. werkt mede tot handhaving van orde en verband; hij zal bij den aanval minder op dekking dan op voorwaarts gaan bedacht zijn en zorgen zijn invloed door hou-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

ding en voorbeeld te doen gelden en zijn groep goed in de hand te houden.

II. De G.-C^t. is bij marschen verantwoordelijk voor het onderhouden van verband in zijn groep en met de richtingsgroep; hij geeft daartoe de noodige aanwijzingen. Gedurende de beweging is hij bevoegd zijn groep te doen openen en sluiten en uit de flank te doen marcheeren, indien een en ander hem met het oog op de *terreingesteldheid* noodig voorkomt; de oorspronkelijke opstelling moet echter zoodra mogelijk worden hernomen.

III. Zijn gewone plaats is achter de groep, zoodanig dat hij haar geheel kan overzien en leiden; tot meerderen waarborg voor de goede uitvoering eener beweging, kan hij die plaats echter tijdelijk verlaten. Bij het voorwaarts gaan met sprongen en bij den stormaanval gaat hij zijne groep vóór.

IV. Hij moet met de andere tot zijne sectie behoorende groep samenwerken en vordert, dat manschappen van eene andere groep, tusschen de zijne gerakende, zijne bevelen opvolgen. Bij het geheel dooreenge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 271. *Van den groepscommandant.*

I. De G.-C^t. in de tirailleurlinie is verantwoordelijk voor de plaats en de houding van de onder zijn bevelen gestelde tirailleurs, voor de opstelling van de groep en voor de wijze, waarop de gegeven bevelen door haar worden uitgevoerd.

Hij waakt vooral in bedekt terrein, dat geen manschappen afdwalen.

Is geen reserve G.-C^t. ingedeeld, dan wijst hij een zijner manschappen aan, om hem zoo noodig te vervangen.

Valt de S.-C^t. uit, dan neemt de hoogste of oudste in graad van de beide G.-C^n., zonder daartoe nader bevel af te wachten, het commando van de sectie op zich.

Als commandant der groep, waarbij zich, indien de sectie gesplitst is, de S.-C^t. niet bevindt, zal hij, bij het hooren van een stoot op het tirailleerfluitje, naar den C.-C^t. of den commandant der tirailleurlinie zien.

De G.-C^t. werkt mede tot handhaving van orde en verband; hij zal bij den aanval minder op dekking dan op voorwaarts gaan bedacht zijn en zorgen zijn invloed door hou-

ding en voorbeeld te doen gelden en zijn groep goed in de hand te houden.

II. De G.-C^t. is bij marschen verantwoordelijk voor het onderhouden van verband in zijn groep en met de richtingsgroep; hij geeft daartoe de noodige aanwijzingen. Gedurende de beweging is hij bevoegd zijn groep te doen openen en sluiten en uit de flank te doen marcheeren, indien een en ander hem met het oog op de *terreingesteldheid* noodig voorkomt; de oorspronkelijke opstelling moet echter zoodra mogelijk worden hernomen.

III. Zijn gewone plaats is achter de groep, zoodanig dat hij haar geheel kan overzien en leiden; tot meerderen waarborg voor de goede uitvoering eener beweging, kan hij die plaats echter tijdelijk verlaten. Bij het voorwaarts gaan met sprongen en bij den stormaanval gaat hij zijne groep vóór.

IV. Hij moet met de andere tot zijne sectie behoorende groep samenwerken en vordert, dat manschappen van eene andere groep, tusschen de zijne gerakende, zijne bevelen opvolgen. Bij het geheel dooreenge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

raken van twee groepen, neemt de hoogste of oudste in graad van de twee G.-C^n. het bevel over beide groepen op zich; de andere G.-C^t. is dan ter zijner beschikking.

V. De G.-C^t. schiet in den regel niet dan tot onmiddellijke lijfsweer.

Hij zorgt, dat de tirailleurs nimmer dan op daartoe bekomen bevel vuren; dat zij het voorgelegen terrein goed onder schot hebben en bij het vuren het geweer behoorlijk tegen den schouder brengen.

Moet door enkele manschappen worden gevuurd, dan wijst hij deze aan.

Op het bevel of de waarschuwing van den S.-C^t., om het vuur te openen, zal hij dit volgens diens aanwijzingen regelen en commandeeren.

Hij noemt dus het te gebruiken vizier, geeft het doel aan en ziet toe, dat het vizier juist gesteld en op het aangegeven doel gericht wordt.

Bij het *tirailleurvuur* let hij er op, dat niet meer dan *drie* patronen worden verschoten; bij den last tot *salvovuur* doet hij nimmer meer dan *drie* salvo's achtereen afgeven.

Wanneer hij achter zich een herhaald scherp

gefluit hoort, doet hij elk vuur zoo spoedig mogelijk staken.

Hij behoort ten allen tijde met den munitievoorraad van zijn groep bekend te zijn en verwittigt den S.-C^t. van het uitgeput raken der munitie.

Als de groep niet in beweging is, doet hij van de buiten gevecht gestelden de patronen afnemen en verdeelen.

VI. Met inachtneming van het in § 270 sub 4. bepaalde ziet hij toe, dat geene manschappen hun plaats verlaten tot het vervoer van gewonden dan diegenen, welke daartoe door hem op last van den C.-C^t. of den S.-C^t. of door een van deze met name aangewezen zijn.

VII. Bij onverhoedsche aanvallen neemt hij, indien de tijd ontbreekt om het bevel van den S.-C^t. af te wachten, de noodige maatregelen voor zijn groep, daarin bestaande, dat hij haar op de plaats of voorwaarts doet verzamelen (§ 244), den vijand bedaard afwacht en hem met goed gerichte salvo's op korten afstand begroet, of wel hem te gemoet en met de bajonet te lijf gaat.

VIII. Bij den stormaanval vooral heeft het

PERPUSTAKAAN NASIONAL

raken van twee groepen, neemt de hoogste of oudste in graad van de twee G.-C^n. het bevel over beide groepen op zich; de andere G.-C^t. is dan ter zijner beschikking.

V. De G.-C^t. schiet in den regel niet dan tot onmiddellijke lijfsweer.

Hij zorgt, dat de tirailleurs nimmer dan op daartoe bekomen bevel vuren; dat zij het voorgelegen terrein goed onder schot hebben en bij het vuren het geweer behoorlijk tegen den schouder brengen.

Moet door enkele manschappen worden gevuurd, dan wijst hij deze aan.

Op het bevel of de waarschuwing van den S.-C^t., om het vuur te openen, zal hij dit volgens diens aanwijzingen regelen en commandeeren.

Hij noemt dus het te gebruiken vizier, geeft het doel aan en ziet toe, dat het vizier juist gesteld en op het aangegeven doel gericht wordt.

Bij het *tirailleurvuur* let hij er op, dat niet meer dan *drie* patronen worden verschoten; bij den last tot *salvovuur* doet hij nimmer meer dan *drie* salvo's achtereen afgeven.

Wanneer hij achter zich een herhaald scherp

gefluit hoort, doet hij elk vuur zoo spoedig mogelijk staken.

Hij behoort ten allen tijde met den munitievoorraad van zijn groep bekend te zijn en verwittigt den S.-C^t. van het uitgeput raken der munitie.

Als de groep niet in beweging is, doet hij van de buiten gevecht gestelden de patronen afnemen en verdeelen.

VI. Met inachtneming van het in § 270 sub 4. bepaalde ziet hij toe, dat geene manschappen hun plaats verlaten tot het vervoer van gewonden dan diegenen, welke daartoe door hem op last van den C.-C^t. of den S.-C^t. of door een van deze met name aangewezen zijn.

VII. Bij onverhoedsche aanvallen neemt hij, indien de tijd ontbreekt om het bevel van den S.-C^t. af te wachten, de noodige maatregelen voor zijn groep, daarin bestaande, dat hij haar op de plaats of voorwaarts doet verzamelen (§ 244), den vijand bedaard afwacht en hem met goed gerichte salvo's op korten afstand begroet, of wel hem te gemoet en met de bajonet te lijf gaat.

VIII. Bij den stormaanval vooral heeft het

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

voorbeeld van de G.-C^n. en S.-C^n. overwegenden invloed; hunne directie is daarbij altijd recht op den vijand.

Zij moeten de overtuiging bezitten, dat zelfs een overmachtige vijand den door geweervuur op korten afstand voorbereiden aanval van een flinken troep, voorgegaan door moedige aanvoerders, niet doorstaat.

IX. Als commandant van het soutien achter een der vleugels van de tirailleurlinie, is hij belast met het beveiligen van dien vleugel en daarvoor verantwoordelijk; hij neemt daartoe, zoo noodig, de maatregelen onder 7 aangegeven.

Voor versterking van de tirailleurlinie wacht hij, behoudens onvoorziene omstandigheden, het bevel van den C.-C^t. af.

X. Zelfstandig optredende houdt de G.-C^t. zijn groep gesloten; hij is in dit geval verantwoordelijk, dat zijne manschappen bij den afmarsch van de voorgeschreven hoeveelheid patronen voorzien zijn.

Bij onverhoedsche aanvallen hangt van de koelbloedigheid van den aanvoerder en van de tucht in den troep alles af. Tegen goed gerichte salvo's op korten afstand, vermag de

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

onstuimigste aanval met het blanke wapen niets.

§ 272. *Van den sectiecommandant.*

I. De commandant eener sectie, welke zich in de tirailleurlinie bevindt, is aansprakelijk voor het doen uitvoeren van de gegeven bevelen, zoomede voor de opstelling van zijne sectie, hierbij voornamelijk lettende op de plaatsing der groepen ten opzichte van elkander en van het terrein.

Hij maakt van elke gunstige gelegenheid gebruik, om orde en verband in de sectie te doen herstellen en vordert, dat de G.-C^{n}. in allen deele hunne verplichtingen nakomen.

Wanneer hij een stoot op het tirailleerfluitje hoort, zal hij naar den commandant der tirailleurlinie of den C.-C^{t}. zien.

Valt de P.-C^{t}. uit, dan gaat zijn commando als zoodanig, zonder daartoe nader bevel af te wachten, over op den hoogsten of oudsten in rang zijnden S.-C^{t}.

Hetgeen in de slotalinea sub 1 van § 271 voor den G.-C^{t}. is bepaald, is voor den S.-C^{t}. van toepassing met betrekking tot zijne sectie.

II. Bij de beweging doet de S.-C^{t}. de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

voorbeeld van de G.-C^{n}. en S.-C^{n}. overwegenden invloed; hunne directie is daarbij altijd recht op den vijand.

Zij moeten de overtuiging bezitten, dat zelfs een overmachtige vijand den door geweervuur op korten afstand voorbereiden aanval van een flinken troep, voorgegaan door moedige aanvoerders, niet doorstaat.

IX. Als commandant van het soutien achter een der vleugels van de tirailleurlinie, is hij belast met het beveiligen van dien vleugel en daarvoor verantwoordelijk; hij neemt daartoe, zoo noodig, de maatregelen onder 7 aangegeven.

Voor versterking van de tirailleurlinie wacht hij, behoudens onvoorziene omstandigheden, het bevel van den C.-C^{t}. af.

X. Zelfstandig optredende houdt de G.-C^{t}. zijn groep gesloten; hij is in dit geval verantwoordelijk, dat zijne manschappen bij den afmarsch van de voorgeschreven hoeveelheid patronen voorzien zijn.

Bij onverhoedsche aanvallen hangt van de koelbloedigheid van den aanvoerder en van de tucht in den troep alles af. Tegen goed gerichte salvo's op korten afstand, vermag de

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

onstuimigste aanval met het blanke wapen niets.

§ 272. *Van den sectiecommandant.*

I. De commandant eener sectie, welke zich in de tirailleurlinie bevindt, is aansprakelijk voor het doen uitvoeren van de gegeven bevelen, zoomede voor de opstelling van zijne sectie, hierbij voornamelijk lettende op de plaatsing der groepen ten opzichte van elkander en van het terrein.

Hij maakt van elke gunstige gelegenheid gebruik, om orde en verband in de sectie te doen herstellen en vordert, dat de G.-C^{n}. in allen deele hunne verplichtingen nakomen.

Wanneer hij een stoot op het tirailleerfluitje hoort, zal hij naar den commandant der tirailleurlinie of den C.-C^{t}. zien.

Valt de P.-C^{t}. uit, dan gaat zijn commando als zoodanig, zonder daartoe nader bevel af te wachten, over op den hoogsten of oudsten in rang zijnden S.-C^{t}.

Hetgeen in de slotalinea sub 1 van § 271 voor den G.-C^{t}. is bepaald, is voor den S.-C^{t}. van toepassing met betrekking tot zijne sectie.

II. Bij de beweging doet de S.-C^{t}. de

PERPUSTAKAAN NASIONAL

groepen zijner sectie steeds verband en richting houden.

Hij geeft aan de rechtergroep de directie aan, tenzij links van hem eene afdeeling is geplaatst, waarop de richting van de tirailleurlinie is, in welk geval hij de linkergroep als richtingsgroep aanwijst.

Door het terrein daartoe genoodzaakt, heeft hij de bevoegdheid de groepen van zijne sectie tijdelijk uit de flank achter elkander te doen aanhaken; de oorspronkelijke opstelling moet echter zoodra mogelijk worden hernomen.

III. In den regel bevindt hij zich achter de sectie, zorgende deze te kunnen overzien en leiden.

Bij den stormaanval (§ 271, sub 8) gaat hij zijne sectie vóór.

IV. Hij ziet toe, dat de commandant eener groep van eene andere sectie, zich bij de zijne voegende of daarin gerakende, zijne bevelen opvolgt; bij geheel dooreengeraken van twee sectiën neemt de hoogste of oudste in rang zijnde S.-C^t. het bevel over beide sectiën op zich; de andere S.-C^t. is hem dan bij zijne taak behulpzaam.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

V. Bij het vuren heeft hij zijn aandacht in de eerste plaats te wijden aan eene behoorlijke bestrijking van het vóór- en zijwaarts gelegen terrein door het vuur zijner groepen, eerst daarna aan de dekking.

Hij waarschuwt de G.-Cn. wanneer zij het vuur moeten doen beginnen, waartoe hij, indien de sectie niet zelfstandig optreedt en behoudens onvoorziene omstandigheden, een bevel afwacht; hij noemt de soort van vuur, geeft het vizier en het doel aan, en blijft verantwoordelijk voor de leiding van het vuur zijner sectie.

Wanneer hij achter zich een herhaald scherp gefluit hoort, doet hij elk vuur zoo spoedig mogelijk staken.

Hij behoort ten allen tijde met den munitievoorraad van zijne sectie bekend te zijn.

Zijn bij de verdediging afstanden in het voorterrein opgenomen of gemerkt, dan maakt hij de onder zijn bevel geplaatste G.-Cn. daarmede bekend.

VI. Voor het vervoeren van gewonden gedurende het gevecht, doet hij niet dan bij noodzakelijkheid manschappen aanwijzen.

Onverhoedsche aanvallen doet hij in den

groepen zijner sectie steeds verband en richting houden.

Hij geeft aan de rechtergroep de directie aan, tenzij links van hem eene afdeeling is geplaatst, waarop de richting van de tirailleurlinie is, in welk geval hij de linkergroep als richtingsgroep aanwijst.

Door het terrein daartoe genoodzaakt, heeft hij de bevoegdheid de groepen van zijne sectie tijdelijk uit de flank achter elkander te doen aanhaken; de oorspronkelijke opstelling moet echter zoodra mogelijk worden hernomen.

III. In den regel bevindt hij zich achter de sectie, zorgende deze te kunnen overzien en leiden.

Bij den stormaanval (§ 271, sub 8) gaat hij zijne sectie vóór.

IV. Hij ziet toe, dat de commandant eener groep van eene andere sectie, zich bij de zijne voegende of daarin gerakende, zijne bevelen opvolgt; bij geheel doorcengeraken van twee sectiën neemt de hoogste of oudste in rang zijnde S.-C^{t}. het bevel over beide sectiën op zich; de andere S.-C^{t}. is hem dan bij zijne taak behulpzaam.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

V. Bij het vuren heeft hij zijn aandacht in de eerste plaats te wijden aan eene behoorlijke bestrijking van het vóór- en zijwaarts gelegen terrein door het vuur zijner groepen, eerst daarna aan de dekking.

Hij waarschuwt de G.-C^n. wanneer zij het vuur moeten doen beginnen, waartoe hij, indien de sectie niet zelfstandig optreedt en behoudens onvoorziene omstandigheden, een bevel afwacht; hij noemt de soort van vuur, geeft het vizier en het doel aan, en blijft verantwoordelijk voor de leiding van het vuur zijner sectie.

Wanneer hij achter zich een herhaald scherp gefluit hoort, doet hij elk vuur zoo spoedig mogelijk staken.

Hij behoort ten allen tijde met den munitievoorraad van zijne sectie bekend te zijn.

Zijn bij de verdediging afstanden in het voorterrein opgenomen of gemerkt, dan maakt hij de onder zijn bevel geplaatste G.-C^n. daarmede bekend.

VI. Voor het vervoeren van gewonden gedurende het gevecht, doet hij niet dan bij noodzakelijkheid manschappen aanwijzen.

Onverhoedsche aanvallen doet hij in den

PERPUSTAKAAN NASIONAL

regel afslaan door groepen te doen formeeren (§ 244), indien daarvoor tijd is, laat hij de groepen aaneensluiten en commandeert dan het salvovuur zelf of gaat den vijand met de bajonet te gemoet.

Tegen een aanval van cavalerie, wordt het salvovuur niet boven den afstand van 350 M. afgegeven. Geschiedt die aanval zoo verrassend, dat weinig of geen tijd tot vuren overblijft, dan leggen de tirailleurs zich neder, laten de ruiters over zich heengaan en geven hen vuur na.

VII. Als commandant van het soutien achter een der vleugels van de tirailleurlinie, is hij verantwoordelijk voor het beveiligen van dien vleugel; hij doet zijne sectie gesloten of in gesloten groepen marcheeren.

Voor het versterken van de tirailleurlinie wacht hij, behoudens onvoorziene gevallen, het bevel van den C.-C^t. af.

VIII. Als commandant der reserve heeft hij te zorgen, dat hij den C.-C^t. steeds in het oog houdt of met dezen in verbinding blijft; behoudens onvoorziene omstandigheden handelt hij niet dan op diens bevel.

IX. In de gesloten orde heeft de S.-Ct. ook in het gevecht de verplichtingen behoorlijk te vervullen, die hem als zodanig in de C.-S. zijn opgelegd; het bepaalde in de 3de alinea sub 1. is ook hierbij van toepassing.

Zelfstandig optredende, houdt de S.-Ct. zijne sectie in den regel gesloten; bij uitzondering kan ook in gesloten groepen worden gevochten. De S.-Ct., die met eene zelfstandige opdracht is belast, is verantwoordelijk, dat zijne manschappen bij den afmarsch van de voorgeschreven hoeveelheid munitie voorzien zijn.

Ook voor hem geldt hetgeen in § 271. sub 10. laatste alinea is gezegd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

